

Izvještaj o radu crnogorskih medija za period
15.februar– 30. april2014.

Period koji pokriva ovaj izvještaj obilježilo je puno veće kršenje Kodeksa novinara o čemu svjedoči i obimnost ovog izvještaja. Dok su se online mediji ponašali uravnoteženije i više pažnje poklanjali administriranju komentara u štampanim medijima je zabilježeno drastično povećanje zloupotrebe etičkih i profesionalnih standarda.

Pravilo da se čuje i druga strana jedna je od najvećih boljki štampanih medija danas kod nas. Ovo se pravilo ne poštuje prije svega u tekstovima kroz jednostran pristup novinara. Oni vrlo često i ne pokušavaju da kontaktiraju drugu stranu kojom se bave i uzmu izjavu, ili pak komentar. Na ovaj način se vrlo često krši i prezumcija nevinosti i ostali standardi iz Kodeksa novinara. Kada optužena strana pokuša da objavi demanti susreće se sa velikim problemima. Demanti se vrlo često ne objavi uopšte, a kada se i objavi vrlo često to bude na taj način da se potpuno minimalizuje njegovo mjesto u novini.

Ovako jednostrano informisanje na duži rok ugrožava potpuno kredibilitet novinarstva u Crnoj Gori i svodi ga na politički servis pojedinih političkih partija. O koristi koju građani imaju od širenja dezinformacija na ovakav način ne treba ni govoriti. Medijski savjet za samoregulaciju je u posljednje vrijeme dobio čak 15 žalbi od čega je 13 riješeno i predstavljeno u ovom izvještaju.

Ipak, prethodni period je definitivno obilježilo izvještavanje dnevne novine Dan. Ova novina se od 15. februara nalazi u permanentnoj izbornoj kampanji u kojoj ne bira sredstva da dikredituje određene ličnosti i grupe, ne prezajući od potpune zloupotrebe svih etičkih i profesionalnih standarda u novinarstvu. Naslovna strana ove novine u prethodna dva i po mjeseca više je ličila na optuženičku tablu nego uvodnu stranu jednog dnevnika. Brojne teške optužbe koje su objavljene gotovo po pravilu nijesu sadržale stav strane koja se optužuje, na objavljivanje demantija se moralo čekati po nekoliko dana, a vrlo često se dešavalo da se on ne objavi. I ako bi objavili nečije reagovanje to je urađeno tako da bi ga ili teško primjetili ili bi bilo okruženo redakcijskim tekstovima sa dodatnim optužbama.

Ovakva vrsta novinarstva spustila je crnogorsku profesiju na najniže grane i svela ovu novinu na ogoljenu propagandnu tablu jedne političke opcije.

ŽALBE

Žalba Ervina Mandžukića

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Ervina Mandžukića iz Berana zbog iznošenja neistina o njemu, u tekstu "**Platiće račun za struju ako podnese ostavku**" objavljenom 6.marta u dnevnim novinama "Dan", kao i zbog toga što novinar, nije zatražio i njegovo mišljenje prije objavljivanja teksta.

Dnevni list Dan je 6. Marta na naslovnoj i na strani 3. objavio pomenuti tekst u kome se bavi slučajem navodne političke korupcije u Beranama uoči lokalnih izbora u ovom gradu. U tekstu je novinar prenio svjedočenje Jakše Jašovića, koji je optužio Ervina Mandžukića da je tražio od njega da podnese ostavku na mjesto kandidata za odbornika Pozitivne Crne Gore, a kao protivuslugu je navodno obećao da će lokalni DPS izmiriti njegove dugove za struju.

Na osnovu spornog pomenutog teksta Medijski savjet za samoregulaciju je zaključio da je dnevna novina Dan u tekstu "**Platiće račun za struju ako podnese ostavku**" objavila više krupnih optužbi na račun Ervina Mandžukića iz Berana. MSS je mišljenja da je novinar morao da provjeri pomenute optužbe i da je morao da čuje i objavi mišljenje druge strane koja je predmet samog teksta u ovom slučaju Ervina Mandžukića. Ovo tim prije što se tekst sa ovakvim optužbama objavljuje svega nekoliko dana uoči lokalnih izbora. Ovako jednostran tekst može da se tretira kao ogoljena politička propaganda jedne političke strane, a ne medija.

MSS smatra da je na ovaj način prekršeno načelo 1. Kodeksa novinara i smjernica : 1.2 Tačnost

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Žalba Gorana Đurovića

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Gorana Đurovića, člana Savjeta RTCG, zbog tendenciozne opreme i netačnih podataka u tekstu "**Utvrđena lista kandidata za Savjet Javnog servisa**" objavljenom 26. Marta u Dnevnim novinama. Žalba je proslijeđena redakciji Dnevene novine, ali MSS nije dobio njihov stav po ovoj žalbi.

U spornom tekstu novinar se bavio izborom članova Savjeta RTCG i sjednicom skupštinskog odbora koji je razmatrao prijave kandidata za ovo tijelo. Tekst je ilustrovan fotografijom Gorana Đurovića i pratećim tekstom u kome stoji da „700 eura iznosi naknada za članove Savjeta RTCG, zbog čega ne čudi veliko interesovanje“.

MSS je konstatovao da je tekst "Utvrđena lista kandidata za Savjet Javnog servisa"urađen profesionalno i da u tom dijelu nije bilo propusta. Za MSS je sporna fotografija koja ilustruje tekst, a na kojoj se nalazi samo Goran Đurović i legenda koja prati fotografiju. Ovakva ilustracija teksta sugeriše da je prije svih ostalih kandidata Goranu Đuroviću stalo da postane član Savjeta RTCG i da je glavni motiv za to naknada od 700 eura.

MSS je konstatovao da je takođe objavljena i netačna činjenica da je mjesečna naknada za članove Savjeta RTCG 700 eura.

MSS je zaključio da je u ovom slučaju iznošenjem netačnih i tendencioznih podataka prekršeno načelo 1. Kodeksa novinara i smjernica 1.2 Tačnost

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave.

Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

Žalba Dušana Madžarevića

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Dušana Madžarevića zbog neprofesionalnog izvještavanja o radu fonda Trend u dnevnim listovima Dan i Vijesti, kao i zbog problema u objavljivanju demantija u pomenutim novinama. Dnevni list Dan je 29 i 31 marta, kao i 1 aprila objavio tekstove "Parama fonda Trend otplatio dug sina", "Kancelarije Trenda prodao ženi i kćerki" i "Ošteti Trend za 700 hiljada" u kojima se bavio radom fonda Trend. U tekstovima je izneseno više optužbi na račun Mihaila Madžarevića, bivšeg izvršnog direktora društva za upravljanje tim fondom. Novinar nije nijednom zatražio mišljenje Mihaila Madžarevića o optužbama na njegov račun o kojima je pisao. Poslije ova tri teksta dnevni list Dan je objavio 2. aprila skraćen demanti koji je poslao Mihailo Madžarević.

Dnevni list Vijesti je 22. aprila objavio tekst "I Hipo banci ostali dužni pet miliona" koji se bavi dugom fonda Trend prema banci Hipo alpe adria International iz Klagenfurta. Za ove dugove je u tekstu optužen bivši gazda Trenda Mihailo Madžarević. Vijesti takođe nijesu kontaktirale Mihaila Madžarevića da čuju njegovo mišljenje o pomenutim optužbama.

Vijesti su sutradan 23. aprila objavile demanti menadžmenta HTP "Trend Korali", ali kao plaćeni odgovor. Menadžmentu HTP "Trend Korali" su poslali i fakturu za objavljivanje pomenutog demantija.

MSS je poslije detaljnog pregleda svih tekstova kojisu navedeni u žalbi kao sporni zaključio: dnevni listovi Dan i Vijesti su prekršili načelo 1 Kodeksa novinara jer nijesu kontaktirali drugu stranu i dozvolili da se čuje i njeno mišljenje povodom optužbi koje su objavili u svojim novinama na njen račun. U smjernici 1.2 Tačnost naglašeno je da:

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Dnevni listovi Dan i Vijesti takođe nijesu profesionalno objavili poslate demantije na sporne tekstove. U dnevnom listu Dan 2.aprila je objavljen značajno smanjen odgovor Mihaila Madžarevića na tri teksta u kojima je teško optužen.

Dnevni list Vijesti je objavio 23 aprila demanti HTP "Trend Korali" kao plaćeni oglas, iako bi po Kodeksu novinara demanti morao da se objavi besplatno.

MSS smatra da su na ovaj način oba dnevna lista prekršila načelo 4 Kodeks novinara. U smjernici 4.1 za ovo načelo naglašeno je da:

(d) U slučaju kada su neke osobe ili organizacije uvjerenе da izvještaj medija sadrži netačne informacije ili neutemeljene kritike na njihov račun, one mogu od medija koji je objavio takav izvještaj da zahtijevaju mogućnost odgovora i ispravke netačnih navoda. Medij treba

da uvaži to pravo ukoliko se složi da je izvještaj sadržao netačne informacije ili neutemeljene kritike.

Odgovor na žalbu advokata Branka Čolovića 1

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od advokata Branka Čolovića, punomoćnika g. Zorana Bećirovića iz Kolašina, u vezi članka objavljenog u dnevnom listu „Dan“ od 13.03.2014. godine pod naslovom „**Plan za povezivanje staža**“, zbog objavljivanja netačnih informacija da „radnicima „Lipke“ bivši poslodavac, kompanija „Beppler Investment“ Zorana Čoća Bećirovića, duguje doprinose od feburara 2011. godine“.

Prethodno se advokat Branko Čolović žalio ombudsmanu dnevnog lista Dan zbog objavljivanja pomenutih netačnih informacija. Ombudsman Dana je pomenutu žalbu odbio jer kako kaže: „...nije mogao na validan način utvrditi da je novinar saopštio neistinu, a time i prekršio Kodeks.“

MSS se prvi put u svom radu susreće sa ovakvom situacijom, jer su ombudsmani Dana i Vijesti tek nedavno počeli sa djelovanjem u okviru svojih redakcija. Ovom prilikom MSS želi takođe da saopšti svoj stav da smatra da posao kako samoregulatornih tijela, tako i ombudsmana nije da utvrđuju da li su neki objavljeni podaci u tekstovim tačni ili ne. Zadatak samoregulatornih tijela i ombudsmana shvatamo prije svega kao utvrđivanje činjenica da li su novinari preduzeli sve potrebne profesionalne mjere u traganju za istinom.

Za razliku od samoregulatornih tijela pozicija ombudsmana je ipak nešto drugčija, jer je on postavljen od strane određenog medija, radi za njega i djeluje u okviru njega. Mi razumijemo da ombudsman Dana nije mogao sam u određenoj situaciji da procjeni da li je nešto tačno ili nije i da donese odluku tim povodom. Međutim ombudsman Dana ipak radi za tu dnevnu novinu i trebao je da u konsultaciji sa redakcijom, kako i piše u poslovniku o njegovom radu, utvrdi šta je stav novine po ovom spornom pitanju. Ako je redakcija uvjerena da je objavila tačnu informaciju, onda nema potrebe za objavljivanjem ispravke i žalba je na osnovu toga mogla biti odbijena. Ako redakcija nije sigurna u tačnost objavljenog onda je morala da objavi ispravku, kako i nalaže Kodeks. Po poslovniku o radu Ombudsmana Dana :“Ako je žalba formalno uredna, Ombudsman dostavlja žalbu glavnom uredniku Dana ili njegovim zamjenicima (u daljem tekstu: uredništvo) koji su dužni da u roku od sedam dana od prijema dopisa odgovore na žalbu i da se izjasne o predlogu poravnjanja podnosioca žalbe, ako je takav predlog postavljen.“

U ovom slučaju očigledno nije ispoštovan Poslovnik o radu i redakcija se nije izjasnila o pomenutoj žalbi.

MSS smatra da je prkršeno načelo 4. Kodeksa novinara i smjernicu 4.1 Ispravke :

(a) Ako medij utvrdi da je objavio izvještaj koji sadrži bitno iskrivljene činjenice, taj medij mora u najkraćem roku objaviti ispravku. Ispravka mora biti plasirana tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi. Pri tom se mora jasno naznačiti da se ispravka odnosi na prethodni nekorektni izvještaj.

(b) Ako medij utvrdi da je objavio pogrešan izvještaj i time ugrozio reputaciju neke osobe ili institucije, mora, u najkraćem roku, objaviti izvinjenje. Izvinjenje mora biti plasirano tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi.

(c) “Odgovara plasmanu” u ovom kontekstu znači objavljivanje ispravke na istom mjestu (u slučaju štampanih medija) ili u istoj emisiji (u slučaju elektronskih medija).

Odgovor na žalbu advokata Branka Čolovića 2

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od advokata Branka Čolovića, punomoćnika g. Zorana Bećirovića iz Kolašina, u vezi članka objavljenog u dnevnom listu "Vijesti" od 20.03.2014. godine, pod naslovom: „**Direktor Bepplera se žali – Hoće da me istjeraju iz CG**“, koji je najavljen i na naslovnoj strani, a u kome je objavljena netačna informacija da je ruski državljani Viktor Golikov bivši partner njegovog klijenta g. Zorana Bećirovića.

Advokat Čolović se žalio na netačno iznesenu informaciju da je Viktor Golikov partner Zorana Bećirovića, jer je g. Golikov samo direktor u kompaniji Beppler & Jacobson Ltd, a ne i suvlasnik. Prethodno se advokat Čolović obratio žalbom ombudsmanu Vijesti. Ombudsman Vijesti je prihvatio da je iznensena netačna informacija i predložio redakciji da se objavi ispravka iste, ali nije prihvatio da je prekršeno neko od načela Kodeksa.

Uvidom u žalbu advokata Čolovića, odgovor ombudsmana Vijesti, kao i u sporni tekst MSS je konstatovao da se sporni tekst bavi problemima koje Viktor Golikov ima oko dobijanja radne vize u Crnoj Gori. Na jednom mjestu u tekstu se pominje da su:” Golikov, Peskov i Bećirović bili glavni u sprovođenju odluka u firmi koja je vlasnik hotela u Budvi”Avala” i “Bjanka” u Kolašinu . U boxu pomenutog teksta se nalazi sporna rečenica “ ***Golikov koji je protjeran , ranije je optužio bivšeg partnera Zorana Bećirovića, sa kojim se sada sudi , da stoji iza svega kako bi naškodio firmi.***”

MSS smatra da tumačenje riječi partner može da bude različito i da ta riječ u različitim kontekstima može da ima i različito značenje. Da je u ovom kontekstu sumnjiva samo ova riječ moglo bi da se govori i o novinarskoj omašci. Međutim ta riječ je stavljena u kontekst suđenja u Londonu na kome se vlasnici firme Beppler & Jacobson Ltd spore oko vlasništva. Na ovaj način novinar je jasno precizirao da je mislio da su Golikov i Bećirović partneri u smislu vlasništva u firmi, a ne kao saradnici i da je riječju partner upravo to htio da kaže.

MSS smatra da je na ovaj način prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara i smjernica 1.2 Tačnost

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Odgovor na žalbu advokata Branka Čolovića 3

Medijski savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od advokata Branka Čolovića, punomoćnika g. Zorana Bećirovića iz Kolašina, u vezi članka objavljenog u dnevnom listu "Vijesti" od 16.04.2014. godine pod naslovom: "**Bećirovići ne daju mira Avali**". Advokat Čolović se žali da su u pomenutom tekstu objavljene netačne informacije da je njegov klijent g. Zoran Bećirović "bio suvlasnik Beppler Džekobsona" ali da su ga "iz kompanije prije par godina odstranili ruski partneri".

Prethodno je advokat uputio žalbu Ombudsmanu "Vijesti", koji je žalbu djelimično usvojio i ustanovio da je Kodeks novinara povrijeđen navodima da je g. Bećirović "bivši suvlasnik" kompanije i da su ga iz kompanije "odstranili ruski partneri". Međutim, Ombudsman nije prihvatio tvrdnju da je do povrede načela Kodeksa novinara došlo i u naslovu spornog članka.

G. Čolović je u žalbi tvrdio da ako je g. Bećirović i dalje suvlasnik kompanije "Beppler & Jacobson", (što je i Ombudsman utvrdio), onda je besmislen naslov da on "ne da mira Avali", jer bi ispadalo da ne da mira sam sebi.

Ombudsman "Vijesti" ovaj dio žalbe nije prihvatio obrazloženjem da i hotel i kazino, o čijem sporu članak izvještava, u svojim nazivima imaju riječ "Avala".

Analizirajući sporni tekst i uzimajući u obzir i tvrdnje advokata Čolovića i Ombudsmana Vijesti MSS je konstatovao da je novinar prilikom davanja naslova pošao od netačne činjenice u svom tekstu da je Zoran Bećirović bivši vlasnik firme koja je vlasnik hotela "Avala". Jer ako je Zoran Bećirović bivši suvlasnik hotela "Avala" i ako je kazino Avala tužio Hotel Avala i ako je kako novinar tvrdi Bećirović blizak sa vlasnicima kazina, onda bi mogla donekle da stoji konstrukcija da Bećirovići ne daju mira Avali. Ako su se ove činjenice pokazale netačnim onda i sam ovakav naslov odražava pogrešno iznesene činjenice u tekstu.

Korištenjem množine prezimena Bećirovići autor teksta je napravio i jednu neprijatnu asocijaciju na brata Zorana Bećirovića koji je prije par godina preminuo. I sa tog aspekta je napravljena materijalna greška u naslovu.

MSS smatra da su na ovaj način prekršena načela 1 i 3 Kodeksa novinara. U smjernici 1.2 definisano je da :

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Načelo 3 Kodeksa novinara:

Za novinara su činjenice neprikosnovene, a njegova obaveza je da ih stavlja u pravilan kontekst i onemogućujući njihovu zloupotrebu, bilo da se radi o tekstu, slici ili tonu. Glasine i pretpostavke moraju se nedvosmisleno naznačiti kao takve. Obaveza je da vijest i komentar budu jasno razdvojeni.

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 1

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Ministarstva poljoprivrede zbog toga što dnevni list Dan nije objavio njihov demanti.

Dnevna novina Dan je 24.02.2014. godine objavila tekst sa naslovom „**Nemaju precizne podatke o izlovljenim količinama**“, prenoseći informaciju sa agencije Mina biznis, kojoj je ministarstvo poljoprivrede dan ranije prosljedilo odgovore na pitanja vezana za izlov tune u Crnoj Gori. Tekst u Danu je osim ovog naslova u opremi sadržao i nadnaslov „**Ministar Ivanović se pravda zbog toga što Crna Gora nije zatražila kvote za izlov tune**“. Ministarstvo poljoprivrede je smatralo da zbog manipulativne opreme teksta, u kome se, u izvornom obliku na Mini biznis nije pominjao ministar Ivanović, i namjere Dana da tako navede čitaoce da se Ministarstvo pravda za nešto što nije uopšte sporno, treba da reaguje.

Reagovanje je poslato, 25.02.2014. U Danu od 26.02.2014. reagovanje nije objavljeno, već je objavljena reakcija ribara na prvobitni tekst, na koji je i Ministarstvo reagovalo. Reakcija ribara objavljena je u tekstu sa naslovom „**Ministar Ivanović pobrkao lončice**“.

MSS smatra da je dnevni list Dan grubo prekršio načelo 4 Kodeksa novinara neobjavljajući reagovanje ministarstva poljoprivrede u ovom slučaju. Konkretno je prekršena smjernica 4.1 Ispravke:

(a) Ako medij utvrdi da je objavio izvještaj koji sadrži bitno iskrivljene činjenice, taj medij mora u najkraćem roku objaviti ispravku. Ispravka mora biti plasirana tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi. Pri tom se mora jasno naznačiti da se ispravka odnosi na prethodni nekorektni izvještaj.

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 2

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Ministarstva poljoprivrede zbog toga što dnevni list Dan nije objavio njihov demanti.

Dnevna novina Dan je 17.02.2014. godine objavila tekst sa naslovom „**Stočnom hranom kupovali glasove**“ i nadnaslovom „**Ministarstvo poljoprivrede uoči predsjedničkih izbora farmerima podijelilo 2,2 miliona eura subvencija**“. U tekstu se prenose navodi NVO MANS, koja izražava „opravdanu sumnju da je Ministarstvo isplatu premija svjesno projektovalo u izbornom terminu, kako bi vladajuća partija mogla da ostvari politički uticaj na terenu“.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, uputilo je 25.02.2014. godine reagovanje na tvrdnje MANS-a, jer je u tekstu izneseno niz netačnih tvrdnji. „DAN“, nije objavio reagovanje Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

MSS smatra da je dnevni list Dan grubo prekršio načelo 4 Kodeksa novinara neobjavljajući reagovanje ministarstva poljoprivrede u ovom slučaju. Konkretno je prekršena smjernica 4.1 Ispravke:

(a) Ako medij utvrdi da je objavio izvještaj koji sadrži bitno iskrivljene činjenice, taj medij mora u najkraćem roku objaviti ispravku. Ispravka mora biti plasirana tako da odgovara

plasmanu izvještaja na koji se odnosi. Pri tom se mora jasno naznačiti da se ispravka odnosi na prethodni nekorektni izvještaj.

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 3

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Ministarstva poljoprivrede zbog toga što dnevni list Dan nije objavio njihov demanti u skladu sa načelima Kodeksa novinara Crne Gore.

Dnevna novina „Dan“ je objavila 04.03.2014. godine na naslovnoj i na strani 3. tekst sa naslovom **“Parama za stočnu hranu kupovali glasove”** i nadnaslovom **„MANS otkrio kako je Ministarstvo poljoprivrede uoči predsjedničkih izbora zloupotrebljavalo državna sredstva“**. U ovom tekstu se ponavljaju optužbe MANS-a izrečene u tekstu, objavljenom 17.02.2014 („**Stočnom hranom kupovali glasove**“), da je Ministarstvo tempiralo isplatu premija pred izbore, kako bi ostvarili politički uticaj na birače, ali je fokus u novom tekstu stavljen na isplatu premija stočarima iz Berana.

S obzirom da „Dan“ do objavljivanja predmetnog teksta nije objavio reagovanje na prethodni tekst, Ministarstvo je ovom listu 04.03.2014. ponovo uputilo novo reagovanje, u kome odbacuje tvrdnje te NVO da su premije stočarima u Beranama uplaćene zbog izbora, i pojašnjava da se premije svim stočarima uplaćuju na osnovu kriterijuma Agrobudžeta. U reagovanju su, odbačene i ostale optužbe MANS-a iznijete u tekstu od 17.02.2014.

„Dan“ je 05.03.2014. objavio reagovanje Ministarstva, ali ne na naslovnoj i na 3.strani što je učinio sa inicijalnim tekstom, već na 5.strani. Uz to tekst na koji se odnosilo reagovanje bio je pozicioniran u gornjem dijelu strane, a reagovanje je objavljeno u donjem dijelu.

MSS smatra da je dnevni list Dan prekršio načelo 4 Kodeksa novinara. U smjernici 4.1 za ovo načelo propisano je da:

(b) Ako medij utvrdi da je objavio pogrešan izvještaj i time ugrozio reputaciju neke osobe ili institucije, mora, u najkraćem roku, objaviti izvinjenje. Izvinjenje mora biti plasirano tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi.

(c) “Odgovara plasmanu” u ovom kontekstu znači objavljivanje ispravke na istom mjestu (u slučaju štampanih medija) ili u istoj emisiji (u slučaju elektronskih medija).

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 4

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Ministarstva poljoprivrede zbog toga što dnevni list Dan nije objavio njihov demanti na tekst **Ministar pobrkao lončice**“, objavljen 26.02.2014.

Dnevni list „Dan“ je objavio 26.02.2014. godine tekst sa naslovom **“Ministar pobrkao lončice”** i nadnaslovom **„Udruženje profesionalnih ribara reagovalo na saopštenje Ministarstva poljoprivrede“**, u kome predsjednik Udruženja ribara na moru Herceg Novi Marko Kise iznosi niz optužbi na račun Ministarstva, povodom učlanjenja Crne Gore u međunarodnu organizaciju koja daje kvote za izlov tune.

„Dan“ je umjesto objavljivanja reagovanja Ministarstva na prvobitni tekst u tom listu sa naslovom „**Nemaju precizne podatke o izlovljenih količinama**“ i nadnaslovom „**Ministar Ivanović se pravda zbog toga što Crna Gora nije zatražila kvote za izlov tune**“ (objavljen 24.02.2014.), objavio reakciju ribara na isti tekst, na koji je i Ministarstvo reagovalo, bezuspješno.

Ministarstvo poljoprivrede je reagovalo i na tekst objavljen 26.02.2014 i poslalo demanti, ali ni ovo reagovanje Ministarstva nije objavljeno.

Medijski savjet za samoregulaciju smatra da je upornim neobjavlivanjem ispravki i odgovora Ministarstva poljoprivrede redakcija dnevnog lista Dan prekršila načelo 4 Kodeksa novinara. U smjernicama za ovo načelo je definisano da:

(d) U slučaju kada su neke osobe ili organizacije uvjerene da izvještaj medija sadrži netačne informacije ili neutemeljene kritike na njihov račun, one mogu od medija koji je objavio takav izvještaj da zahtijevaju mogućnost odgovora i ispravke netačnih navoda.

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 5

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od PR Službe Ministarstva poljoprivrede zbog toga što dnevni list „Vijesti“ nije prenio u cjelini njihovo reagovanje na tekst pod naslovom „**Pomažu osobu sa Vladine crne liste**“, već ga je prepričao i skratio. PR služba takođe tvrdi da reagovanje nije objavljeno na 9 strani i na naslovnoj, kako je plasiran tekst na koji je reagovano, već na 10 strani, bez najave na naslovnoj.

PR služba Ministarstva poljoprivrede je poslala reagovanje Vijestima, jer tvrdi da je izrečena neistina u navedenom tekstu da je ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja prof.dr **Petar Ivanović** obećao novčanu pomoć poljoprivrednom proizvođaču iz Omerbožovića Pjetru Koljčeviću, prilikom nedavne posjete njegovom gazdinstvu.

Uvidom u inicijalni tekst, originalni tekst reagovanja i objavljeno reagovanje u dnevnom listu Vijesti, Medijski savjet za samoregulaciju je konstatovao da je reagovanje PR Službe Ministarstva poljoprivrede, osim jedne rečenice u cijelosti preneseno i u tome nije konstatovano kršenje Kodeksa.

MSS smatra da je Kodeks prekršen u načinu na koji je tekst reagovanja objavljen, to jest nije najavljen na naslovnoj strani, kao i inicijalni tekst i nije objavljen na strani 9 kao inicijalni tekst.

Podsjećamo na načelo 4 Kodeksa novinara i smjernicu 4.1 Ispravke :

(b) Ako medij utvrdi da je objavio pogrešan izvještaj i time ugrozio reputaciju neke osobe ili institucije, mora, u najkraćem roku, objaviti izvinjenje. Izvinjenje mora biti plasirano tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi.

(c) “Odgovara plasmanu” u ovom kontekstu znači objavljivanje ispravke na istom mjestu (u slučaju štampanih medija) ili u istoj emisiji (u slučaju elektronskih medija).

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 6

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od PR Službe Ministarstva poljoprivrede zbog toga što je dnevni list Dan nepravilno objavio demanti ministra Petra Ivanovića.

Dnevne novine „Dan“ objavile su 27. aprila 2014. tekst pod naslovom „**Petar Ivanović letio u Ženevu i Pariz o Šarićevom trošku**“, u kome se tvrdi da je NVO MANS u posjedu dokumentacije koja dokazuje da je putovanje ministra Ivanovića na realiciji Podgorica-Pariz-Ženeva-Podgorica platila grupa Darka Šarića. Ministar Ivanović je u reagovanju poslatom istog dana demantovao te tvrdnje, prilažući kao dokaz izvode sa računa Agencije Crne Gore za promociju stranih investicija, sa kojih se vidi da je njenim sredstvima plaćena karta na relaciji Podgorica-Pariz-Ženeva i Ženeva-Cirih-Podgorica. Priložen je i izvod sa računa turističke agencije Gallileo, koja je kupila karte, kao i faktura računa.

“Dan” je 28.aprila objavio demanti ministra Ivanovića. Demanti je objavljen na 2.strani, a ne na 3.strani, na kojoj je bio plasiran tekst na koji se odnose reagovanje. Demanti nije objavljen na udarnom mjestu te strane, kao što je bio tekst na koji se reaguje, već na polovini gornjeg dijela strane, dok je na drugoj polovini gornjeg dijela strane, istovremeno, objavljen još jedan tekst o navodnim vezama Šarića i ministra Ivanovića. Na istoj strani, u dnu, objavljen je i komentar redakcije na reagovanje sa optužbom da su priloženi dokazi(izvodi sa računa) falsifikovani.

Na naslovnoj strani(28.april)“Dan“ nije najavio reagovanje ministra Ivanovića kao što je to bio slučaj sa tekstom na koji je poslato reagovanje, već je na naslovnoj najavljen komentar reagovanja i ponovljene optužbe na račun ministra Ivanovića.

MSS je analizom pomenutih tekstova i žalbe došao do zaključka da je dnevni list Dan ovakvim objavljivanjem tekstova ugozio ravnopravnost informacija koje su prezentirane na naslovnoj i na strani 2 od 28. aprila. MSS ne smatra da je prekršeno načelo 4 Kodeksa, ako je demanti objavljen na strani dva, a ne na strani tri, ali smo mišljenja da je demanti morao biti najavljen na naslovnoj strani kao i tekst na koji se reagovalo. MSS smatra da pravo na odgovor nije ispoštovano, jer je istovremeno na naslovnoj strani najavljen komentar redakcije na demanti ministra, uz još jedan tekst u kome se ministar optužuje za kriminal. Na ovaj način je redakcija Dana pokušala da potpuno diskredituje reagovanje ministra Ivanovića i da mu ne omogući ravnopravan tretman u novini, što je po Kodeksu obaveza novinara.

MSS smatra da je prekršeno načelo 4. Kodeks i smjernica 4.1 Ispravke :

(a) Ako medij utvrdi da je objavio izvještaj koji sadrži bitno iskrivljene činjenice, taj medij mora u najkraćem roku objaviti ispravku. Ispravka mora biti plasirana tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi. Pri tom se mora jasno naznačiti da se ispravka odnosi na prethodni nekorektni izvještaj.

(b) Ako medij utvrdi da je objavio pogrešan izvještaj i time ugrozio reputaciju neke osobe ili institucije, mora, u najkraćem roku, objaviti izvinjenje. Izvinjenje mora biti plasirano tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi.

(c) “Odgovara plasmanu” u ovom kontekstu znači objavljivanje ispravke na istom mjestu (u slučaju štampanih medija) ili u istoj emisiji (u slučaju elektronskih medija).

Odgovor na žalbu Ministarstva poljoprivrede 7

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od PR Službe Ministarstva poljoprivrede zbog toga što je dnevni list Dan u izdanju od 29.04.2014 nepravilno objavio demanti ministra Petra Ivanovića. Dnevna novina „Dan“, objavilaje 28. aprila 2014. komentar pod naslovom „**Ivanović pobrkao kad je doktorirao**“, istovremeno sa reagovanjem ministra poljoprivrede Petra Ivanovića na izrečene neistine u prethodnom tekstu u kome se Ivanović optužuje za vezu sa Darkom Šarićem.

U komentaru se tvrdi da je ministar Ivanović falsifikovao reagovanje, jer na fakturi turističke agencije koju je ministar Ivanović dostavio kao dokaz uz svoj demanti, poslije imena ministra Ivanovića navedeno je „mr“. „Dan“ je u komentaru ustvrdio da „mr“ znači magistar, a da je ministar Ivanović u momentu ispostavljanja te fakture bio doktor, te da je to dokaz falsifikovanja. PR Služba Ministarstva reagovala je na taj komentar pojašnjavajući da „mr“ nije magistar već mister, odnosno oznaka pola koju je obavezno upisati pored imena, prilikom kupovine avio-karte. Reagovanje PR Službe objavljeno je na 4.strani, a ne na 2.strani, na kojoj je bio plasiran komentar urednika „Dan“-a, dok jeistovremeno, na istoj strani objavljen novi komentar istog urednika. Na istoj strani je objavljen još jedan tekst kojim se pokušava dodatno diskreditovati ministar Ivanović. MSS je analizom pomenutih tekstova i žalbe konstatovao da dnevni list Dan nije ispoštovao načelo 4 Kodeksa da demanti mora biti objavljen na istoj strani, na kojoj je objavljen i incijalni tekst. Objavljajući istovremeno na istoj strani I kometar urednika na demanti I još jedan tekst u kome se minister grubo optužuje redakcija Dana je pokušala da potpuno minimalizira demanti ministra Ivanovića I da mu onemogući ravnopravan tretman u novini. MSS smatra da je na ovaj način prekršeno načelo 4. Kodeks i smjernica 4.1 Ispravke :

(a) Ako medij utvrdi da je objavio izvještaj koji sadrži bitno iskrivljene činjenice, taj medij mora u najkraćem roku objaviti ispravku. Ispravka mora biti plasirana tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi. Pri tom se mora jasno naznačiti da se ispravka odnosi na prethodni nekorektni izvještaj.

(b) Ako medij utvrdi da je objavio pogrešan izvještaj i time ugrozio reputaciju neke osobe ili institucije, mora, u najkraćem roku, objaviti izvinjenje. Izvinjenje mora biti plasirano tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi.

(c) “Odgovara plasmanu” u ovom kontekstu znači objavljivanje ispravke na istom mjestu (u slučaju štampanih medija) ili u istoj emisiji (u slučaju elektronskih medija).

MONITORING MEDIJA

DAN, 17.februar

Dnevni list Dan je 17. Februara objavio dva teksta „**Stočnom hranom kupovali glasove**“ i „**Ivanoviću deset hiljada iz agrobudzeta**“. U oba teksta su iznesene teške optužbe na račun aktuelnog ministra poljoprivrede Petra Ivanovića. U prvom tekstu se ministarstvo optužuje da je isplatom novca za stočnu hranu kupovalo glasove uoči predsjedničkih izbora koji su održani u aprilu prošle godine.

U drugom tekstu se ministar poljoprivrede Petar Ivanović optužuje da je angažovao dvije svoje firme da urade sektorsku analizu voća i povrća za 10 000 eura.

U oba slučaja novinari Dana nijesu zatražili mišljenje ili izjavu strane koju optužuju za zloupotrebe, u ovom slučaju to bi bilo ministarstvo poljoprivrede i ministar Petar Ivanović.

MSS smatra da je u oba teksta prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara i smjernica 1.2 Tačnost :

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

POBJEDA 24. februar

List je na strani 21 prenio sa portala CdM (caffe del montenegro) kolumnu autora Mihaila Terzića „Šamar za perverznu glavu“, o incidentu koji se dogodio na beogradskom aerodromu kada je poslanika i predsjednika Pokreta za promjene (PzP) Nebojšu Medojevića ošamario biznismen Veselin Pejović. Tekst je u javnosti izazvao mnogo bure, a sam Medojević tražio je privremenu zabranu rada i portala i dnevnog lista Pobjeda.

Autor je u tekstu Medojevića nazvao „hodajućim zastidom Crne Gore“, njegovu glavu, kao što se i iz naslova vidi nazvao je „perverznom“, uz konstataciju da se Pejović Medojeviću „dijagnostički tačno obratio“ kada mu je kazao „De si smradu?“

Medojević je takođe nazvan „denuncijantom“ i „olajavačem svega crnogorskog“ koji „šizoidno kleveće“.

MSS konstatuje da je Terzić u svojoj kolumni opravdao nasilje nad poslanikom Medojevićem.

„Ovaj incident je vapaj Dostojanstva i Čojstva, a šamar državi crnogorskoj“. „A građanin Pejović koga sistem njegove države nije preventivno zaštitio, prinuđen je da odbranu integriteta i digniteta pokuša fizički zaštititi“.

MSS smatra da je neprimjereno javno pravdanje nasilja i podsjeća na smjernicu za načelo 5, koje tretira govor mržnje, a koja kaže:

Mediji ne smiju da objavljuju materijal koji je namijenjen širenju neprijateljstva ili mržnje prema osobama zbog njihove rase, etničkog porijekla, nacionalnosti, pola, fizičkih nedostataka, vjere ili političke pripadnosti. Isto važi i ako postoji velika vjerovatnoća da će objavljivanje nekog materijala izazvati prethodno navedeno neprijateljstvo i mržnju.

Takođe, o izvještavanju o nasilju, Kodeks u jednoj od smjernica kaže, između ostalog:

Izveštavajući o stvarnom ili prijetućem činu nasilja, mediji treba da pažljivo odvagaju interes javnosti za informacijom i interes žrtava i drugih ljudi koji su uključeni. U takvim slučajevima treba se posebno truditi da izvještavanje bude nepristrasno, i ne smije se dozvoliti da medij postane instrument kriminalaca.

DAN, 25. Februar

Dnevni list Dan je 25. Februara objavio tekst „**Sraman pokusaj predizborne prevare**“ u kome se razmatra informacija, koju je objavila Narodna stranka da će deponija smeća kod Beransela biti sanirana i da se tamo više neće odlagati smeće. Ova informacija, koja je jako bitna za stanovnike pomenutog Beransela, zbog problema koji već godinama opterećuje ovo mjesto, je tretirana kao obična laž i predizborni marketing bez ijednog argument. Oprema teksta sa nadnaslovom, naslovom kao i naslovom boxa je tendenciozna i za cilj ima da pomenutu informaciju prezentira kao

najobičniju dezinformaciju. Sjutra dan u tekstu od 26. Februara “**Vuka da plati za trovanje naroda**” informacija o saniranju I zatvaranju deponije se tretira puno objektivnije i korektnije. MSS smatra da je u tekstu “**Sraman pokušaj predizborne prevare**” prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara i smjernica 1.2 Tačnost:

(a) **Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.**

(b) **Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.**

DAN, 26. februar

List je na naslovnoj i na strani 9 objavio informaciju o ubistvu koje se desilo u beranskom selu Gornja Vrbica u kojem je nastradao Meho Agović (38).

I na naslovnoj i na strani 9 objavljena je fotografija nastradalog koji je ubijen na monstruoan način. Te su fotografije samo djelimično zatamnjene, odnosno samo preko očiju žrtve.

U smjernici za načelo 1, koje je ovom prilikom prekršeno, o opštim standardima, stoji:

Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje.

U ovom slučaju prekršen je i član 8 Kodeksa koji tretira privatnost, a za koji se u smjernicama precizira:

Izveštaj je neadekvatno senzacionalan ako se osoba na koju se on odnosi tretira kao objekat. Ovo se naročito tiče slučajeva kada izvještaji o osobama koje umiru, fizički ili mentalno pate, prevazilaze interes javnosti i potrebu publike za informacijom. Prihvatljiva granica, prilikom izvještavanja o nesrećama i prirodnim katastrofama, je ona koja znači poštovanje prema patnji žrtava i osjećanjima članova njihovih porodica. Žrtve nesreće ne smiju se dovesti u situaciju da po drugi put pate zbog prikazivanja u medijima.

Sve smjernice koje se tiču prava na privatnost važe – gdje je to moguće - i kada se radi o pokojnicima.

DAN, 27. februar

List je na naslovnoj strani i na strani 13 objavio tekst o navodnom seksualnom zlostavljanju učenika u OŠ „Jugoslavija“ u Baru. Naslov najave teksta na naslovnoj je „**Profesor seksualno zlostavljao učenika**“, a na 13. strani je naslov „**Uhapšen zbog seksualnog zlostavljanja učenika**“.

I na naslovnoj i na strani 13 objavljeno je puno ime i prezime nastavnika.

MSS smatra da je, pogotovo što je riječ o krajnje delikatnom i teškom krivičnom djelu, list morao pokazati više obazrivosti dok istražne radnje ne pokažu da su navodi tačni.

Ovdje je prekršeno pravilo prezumcije nevinosti koji je tretiran u Kodeksu u članu 10:

Kada izvještava o istražnim i sudskim postupcima, novinar mora uvažavati pretpostavku da je svako nevin dok se ne dokaže suprotno, i ne smije ničim prejudicirati ishod sudskog postupka.

U smjernicama za ovo načelo stoji;

Izveštaji o istrazi i sudskim slučajevima služe da na pažljiv način obavijeste javnost o zločinu, krivičnom gonjenju i sudskoj presudi. Pretpostavlja se da je osoba nevinna sve dok sud ne dokaže suprotno, čak i ako je on/ona priznala krivicu. Čak i u slučajevima kada je krivica očigledna za javnost, optužena osoba ne može se predstavljati krivom u okviru sudske procjene sve do donošenja presude.

Portretisanje ličnosti kojim se prejudicira njen karakter, kao i optužbe na njegov/njen račun narušavaju ustavni princip zaštite ljudskog dostojanstva, i to pravilo takodje važi za one koji mogu biti proglašeni kriminalcima. Cilj izvještavanja iz sudnice ne smije biti da se okrivljeni kazni sa društvenog aspekta, tako što će mediji biti korišćeni kao "stub srama".

DAN, 27. februar

Dnevni list Dan je 27. Februara objavio tekst „Dupli birači upisivani i za lokalne izbore“, koji se bavi analizom biračkih spiskova, koju je uradila nevladine organizacije MANS. U tekstu je izneseno više optužbi na račun nadležnih institucija koje brinu o ažurnosti i tačnosti biračkih spiskova. U ovom slučaju je izneseno više navodnih primjera duplo upisanih birača, koji su primjeri po autorima navodnih zloupotreba. Redakcija nije našla za shodno da provjeri ove optužbe ili da kontaktira nadležne institucije, u ovom slučaju MUP, da bi bila sigurna u tačnost iznesenih optužbi. U tekstu se između ostalog navodi kako su u Podgorici bila upisana dva Radomira Prelevića, pa je jedan izbrisan jer je MANS ranije ukazivao na ovaj duplikat. Par dana kasnije je ovaj podatak demantovan kao istinit, jer je jedan Radomir Prelević izbrisan iz biračkog spiska, jer je preminuo. Ovaj podatak je objavljen ne u Danu, nego u dnevnom listu Pobjeda.

MSS smatra da je bila obaveza novinara Dana da pokušaju da dobiju i stav druge strane o spornim optužbama kako bi se dobila cjelovita slika o ovom predmetu.

MSS je mišljenja da je prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara i smjernica 1.2 Tačnost :

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

DAN, 28. februar

I u tekstu od 28. februara “**Pravo glasa prvi put dobila u 96 godini**” dnevni list Dan obrađuje navodne nepravilnosti u biračkim spiskovima, na osnovu istraživanja nevladine organizacije MANS. U ovom tekstu su tema bili novoupisani birači, među kojim ima i onih koji su u podmaklim godinama, a koji su prvi put stekli glasačko pravo. U tekstu su izražene sumnje u pravilnost ovakvih biračkih spiskova, ali ni jednom nije zatraženo mišljenje odgovornih institucija povodom navodnih nepravilnosti.

MSS smatra da je bila obaveza novinara Dana da pokušaju da dobiju i stav druge strane o navodnim zloupotrebama biračkih spiskova, kako bi se dobila cjelovita slika o ovom predmetu.

MSS je mišljenja da je prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara i smjernica 1.2 Tačnost :
(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

VIJESTI 1. mart

List je na naslovnoj najavio, a na 15. strani objavio tekst pod naslovom “**Vidoje: U zatvoru živim kao kralj**”. List zapravo prenosi djelove komunikacije koju iz zatvora u Spužu preko društvenih mreža obavlja Vidoje Stanišić, prepoznat u javnosti kao član takozvane “zagoričke grupe”. List je objavio i Stanišićevu fotografijuna naslovnoj ina unutrašnjoj strrani.

MSS smatra da je ovakav način pisanja o osobama koje su u zatvoru i protiv kojih se vode sudski sporovi za teška kriminalna djela predstavljaju neprimjereni publicitet, jer nije u centar pažnje stavljeno pitanje – kako je moguće da te osobe uopšte mogu iz zatvora komunicirati preko društvenih mreža.

MSS konstatuje da je ovim prekršeno načelo za primjenu člana 10, koje govori o Izvještavanju o nasilju, posebno dio koji kaže da se ne smije dozvoliti da medij postane instrument kriminalaca:

Izvještavajući o stvarnom ili prijetjećem činu nasilja, mediji treba da pažljivo odvagaju interes javnosti za informacijom i interes žrtava i drugih ljudi koji su uključeni. U takvim slučajevima treba se posebno truditi da izvještavanje bude nepristrasno, i ne smije se dozvoliti da medij postane instrument kriminalaca. Mediji ne treba da samoinicijativno pokušavaju da posreduju između policije i kriminalaca. Ne smiju se intervjuisati izvršioi nasilnih radnji, ukoliko nije apsolutno neophodno pokriti događaj korektno i neutralno u višem interesu javnosti.

DNEVNE NOVINE, 1. i 2. mart (Vikend novine)

Na strani 10 objavljen je tekst o nastavniku iz Bara, koji je pomenut u tekstu iz Dana od 27. februara. Naslov teksta je “Nastavnik u pritvoru, inspekcija provjerava školu”. U tekstu je dat puni identitet nastavnika iz OŠ “Jugoslavija” u Baru, koji je uhapšen zbog sumnje da je izvršio krivično djelo “obljuba zloupotrebom položaja”, prema prijavi roditelja jednog 13-godišnjeg dječaka. Budući da je riječ o izuzetno teškom krivičnom djelu, MSS smatra da u ovom slučaju nije trebalo objaviti identitet osumnjičenog. Ovdje je prekršeno načelo prezumcije nevinosti koje je tretirano u Kodeksu u članu 10:

Kada izvještava o istražnim i sudskim postupcima, novinar mora uvažavati pretpostavku da je svako nevin dok se ne dokaže suprotno, i ne smije ničim prejudicirati ishod sudskog postupka.

U smjernicama za ovo načelo stoji;

Izveštaji o istrazi i sudskim slučajevima služe da na pažljiv način obavijeste javnost o zločinu, krivičnom gonjenju i sudskoj presudi. Pretpostavlja se da je osoba nevinna sve dok sud ne dokaže suprotno, čak i ako je on/ona priznala krivicu. Čak i u slučajevima kada je krivica očigledna za javnost, optužena osoba ne može se predstavljati krivom u okviru sudske procjene sve do donošenja presude.

Portretisanje ličnosti kojim se prejudicira njen karakter, kao i optužbe na njegov/njen račun narušavaju ustavni princip zaštite ljudskog dostojanstva, i to pravilo takodje važi za one koji mogu biti proglašeni kriminalcima. Cilj izvještavanja iz sudnice ne smije biti da se okrivljeni kazni sa društvenog aspekta, tako što će mediji biti korišćeni kao "stub srama".

DAN, 4. mart

List je u dodatku “Regioni” na strani II, objavio tekst “**Preorao pravoslavno groblje**” u kojem jedan mještанин rožajskog sela Bač tvrdi za njegovog suseljanina da je preorao pravoslavno groblje. Naslov teksta je “Preorao pravoslavno groblje”, a podnaslov “ Košuta je iz godine u godinu skrnjavio groblje, a da ga niko u tome nije ometao. Bio sam očevidac kada je sa suprugom i sinom ćuskijom vadio nadgrobne spomenike na toj parceli da bi zasadio voće i povrće, navodi Rebronja.” MSS smatra da je riječ o teškom optužbama za koje je trebalo imati snažnije dokaze od neprovjerene izjave.

Usmjernicama za načelo 1, koje se tiče opštih standard se kaže:

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna i neosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

POBJEDA 4. Mart

List je na strani 23. u rubrici “Hronika Podgorice” objavio tekst **“Voz otkinuo glavu psu, izgleda vezanom za šine”** i nadnaslovom **“Ekipa Pobjede zatekla stravičan prizor kod pruge na Zagoriču”**.

Uz tekst je objavljena velika fotografija psa kojem je otkinuta glava i čije tijelo leži na pruzi. MSS smatra da je tekst, prvenstveno zbog objavljene fotografije, senzacionalistički, i podsjeća na smjernicu za načelo 1 koja govori o opštim standardima da:

Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje.

DAN, 4. mart

List je na naslovnoj strani najavio i na strani 3 objavio tekst **“Parama za stočnu hranu kupovali glasove za DPS”** i nadnaslovom **“MANS otkrio kako je Ministarstvo poljoprivrede uoči predsjedničkih izbora zloupotrebilo državna sredstva”**.

U tekstu se tvrdi da je Ministarstvo poljoprivrede deset dana prije predsjedničkih izbora stočarima u Beranama po osnovu subvencija isplatilo gotovo 150.000 eura dok je naredna isplata bila tek krajem maja i to 18 hiljada eura.

U tekstu se trdi da je očigledno da Vlada zloupotrebila fondove i najveći dio sredstava isplaćuje uoči izbora kako bi se kod poljoprivrednika ostvario što jači politički uticaj u korist vladajuće partije. Dan nije zatražio stav Ministarstva poljoprivrede po navedenim optužbama.

MSS smatra da je list prekršio načelo 1 Kodeksa novinara i smjernicu 1.2 Tačnost :

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Blic 9. mart

Dnevni list Blic je najavio na naslovnoj, a objavio na 8 strani tekst „Gej parada na Vidovdan”. Autor teksta se poziva na neimenovani izvor za ovu informaciju, a nije konsultovan niko od gej aktivista ili potencijalnih organizatora sledeće parade. Ova informacija je još u toku istog dana demantovana.

MSS smatra da je prekršeno načelo 1 Kodeksa i smjernica 1.2 Tačnost:

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

DNEVNE NOVINE 10. Mart

List je na strani 5. objavio tekst “**DPS optužen za kupovinu glasova**”, o tome da je Koalicija “Zdravo Berane” podnijela krivične prijave protiv nekoliko funkcionera DPS-a zbog, kako tvrde, kupovine glasova i ličnih karata. Uz tekst je objavljen i spisak 20 osoba kojima je objavljen i broj mobilnog telefona.

MSS smatra da nije bilo neophodno objavljivanje spiska ljudi prije nego što nadležni organi ne utvrde da je zaista riječ o političkoj korupciji.

MSS smatra da je ovdje prekršena prezumpcija nevinosti, koja je tretirana članom 10 Kodeksa, koji kaže:

Kada izvještava o istražnim i sudskim postupcima, novinar mora uvažavati pretpostavku da je svako nevin dok se ne dokaže suprotno, i ne smije ničim prejudicirati ishod sudskog postupka.

DAN, 10. Mart

List je na strani 2. i naslovnoj objavio tekst “**DPS uhvaćen u krađi**” i nadnaslovom “**Izborni dan u Beranama obilježile dokazane zloupotrebe vladajuće partije, kupovina glasova i ličnih karata**”. Dan je, kako se objašnjava u podnaslovu, objavio specijalni dodatak sa spiskom DPS-a za navodnu kupovinu glasova, kao i spisak namijenjen nadoknadi za putne troškove za dolazak iz drugih crnogorskih gradova, ali i iz inostranstva na glasanje u Beranama.

MSS smatra da je objavljivanjem spiska ljudi koji su, kako se tvrdi, učestvovali u nezakonitoj radnji političke korupcije, prekršio presumpciju nevinosti, koja se tretira u članu 10 Kodeksa, koji kaže da: “**novinar mora uvažavati pretpostavku da je svako nevin dok se ne dokaže suprotno**”.

U tekstu se tvrdi da je koalicija “Zdravo Berane” tokom prethodnog dana na dva mjesta, kako navodi list, u dva mini štaba DPS-a, u naselju Talum i u kući Selmanovića u centru grada zaplijenila “ogromnu količinu materijala”, da je spiskove izdao OO DPS-a i mjesni odbori, a da su ih potpisali aktivisti DPS-a i građani kojima je, kako se tvrdi, mito dodijeljen. U tekstu se tvrdi da su novac dijelili Tarzan Milošević, Ervin Mandžukić, Vojo Vujović i Radojica Bučković.

Vjerodostojnost tvrdnji potkrepljuje se transkriptom sa dva snimka koji postoje na internetu.

MSS je pregledao oba snimka, koji su postavljeni na Jutjubu. Kao autor snimka potpisana je Koalicija “Zdravo Berane”. Svo vrijeme, čuje se samo neprijatna svađa između nepoznate muške osobe koja snima i nekog aktiviste DPS-a koji stoji unutar partijskih prostorija sa nekim osobama i ne može se konstatovati nikakva zloupotreba izbornog procesa.

Za drugi snimak, “Berane, kupovina glasova za 25 eura”, kao autor potpisan je internet portal In4S, dok jedna muška osoba tvrdi da je upravo uzela 25 eura od izvjesnog Banje Nenadovića.

MSS smatra da je na ovaj način prekršeno I načelo 6 Kodeksa novinara :

Za prikupljanje informacija u bilo kom obliku, novinar koristi profesionalno časne i pravno dozvoljene metode. Odstupanje od ovog pravila dopušteno je jedino u slučajevima kada te metode nijesu dovoljne, a informacija do koje treba doći izuzetno je važna za javnost.

Nadležnost MSS-a nije da ocjenjuje vjerodostojnost ovih snimaka, već je to, na institucijama sistema.

Budući da je na drugom snimku pomenuto jedno ime, MSS je stava da je u tom slučaju trebalo kontaktirati pomenutu osobu, kako bi se ispoštovalo pravilo “druge strane”. List je u istom broju objavio na 8 strana i spisak lica kojima je DPS navodno dijelio novac na dan izbora u Beranama. Na tom spisku ima lica kojima je objavljen, nekima broj mobilnog telefona, a nekima matični broj, čime je prekršeno I načelo 8 koje se odnosi na zaštitu privatnosti.

VIJESTI 11. mart

List je na naslovnoj na strani 2. objavio tekst sa nadnaslovim “**Policija istražuje političku korupciju, prijave i za one koji su primili pare**” i naslovom “**Zaplijenjen rokovnik funkcionera pun podataka**”. Na strani 2. tekst ima naslov “**Policija zove da dostave dokaze**”.

Riječ je o navodnoj političkoj korupciji povodom lokalnih izbora u Beranama, za koju su dokaze prikupili neki partijski aktivisti i funkcioneri Socijalističke narodne partije i DF-a “upadom uimprovizovane štabove DPS-a”.

Uz tekst je objavljena i fotografija sa legendom “Dio dokumenacije iz štaba DPS-a na kome se nalaze imena i potpisi ljudi koji su primili materijalnu pomoć”. Fotografija je mutna, i nazire se spisak imena i sa potpisima ljudi koji su, tvrdi list, uzeli u Beranama novac da bi glasali za DPS, u zamjenu za jednokratnu socijalnu pomoć.

MSS smatra da se ljudi ne mogu optuživati za političku korupciju na osnovu listića ispisanih rukom čija vjerodostojnost nije dokazana.

Politička borba u Crnoj Gori poprimila je i neke nesvakidašnje metode, kao što su upadi u partijske štabove političkih protivnika, što je nezabilježeno u dosadašnjoj praksi, a neki su mediji dali na ovaj način podršku takvim metodama.

MSS smatra da je ovdje prekršena smjernica za načelo 1, koje se odnosi na opšte standarde, čija jedna od smjernica kaže:

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

DAN 11. mart

List je na naslovnoj strani najavio tekst objavljen na stranama 2, 3 i 4 “**Predsjednik mini štaba DPS-a Sead Delić potvrdio autentičnost spiskova o isplati novca na izborima u kojem se potvrđuje autentičnost spiska koji je list objavio prethodnog dana**”.

I u ovom tekstu na strani 3 objavljen je spisak ljudi kojima je DPS na dan izbora u Beranama isplaćivao troškove za, kako se tvrdi, fiktivno putovanje. Uz neka imena, uz potpis, objavljen je i broj telefona. “Izmislili smo putne troškove da bismo dijelili pare” naslov je teksta.

MSS smatra da je list, i pored tvrdnji sagovornika Seada Delića, trebalo da ispoštuje prezumciju nevinosti i ne objavljuje imena i prezimena ljudi. Na ovaj način je prekršeno načelo 10 Kodeksa:

“novinar mora uvažavati pretpostavku da je svako nevin dok se ne dokaže suprotno”.

DAN 12. Mart

List je na naslovnoj strani i na stranama 2,3 i 4 objavio tekst u kojem se tvrdi da je u kući sudije Osnovnog suda u Beranama Dubravke Popović, šef beranskog DPS-a Budimir Dabetić dijelio novac biračima na dan lokalnih izbora u Beranama. Uz tekst je objavljena fotografija na kojoj se navodno vidi Dabetić sa biračima ispred pomenute kuće. Tekst se poziva na prijavu koju su predstavnici DF-a i SNP-a predali beranskoj policiji. Naslov teksta na strani 3 je **“Glasove kupovali u kući sudije”**, a nadnaslov **“Šef beranskog DPS-a Budimir Dabetić na dan izbora biračima dijelio novac u domu Dubravke Popović”**.

MSS smatra da u ovom slučaju nije ispoštovano pravilo druge strane, i da su bez rezerve i dužne obazrivosti prenijete optužbe navedene u prijavi, a da nije utvđena istinitost tih navoda.

Stoga, MSS smatra da je prekršena smjernica 1.1 za načelo 1 o opštim standardima:

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna ineosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Na strani 2 istoga broja, objavljen je tekst **“Na sud svako ko je prodao glas”**, i nadnaslovom **“MANS podnio krivičnu prijavu protiv 306 građana Berana zbog neregularnosti na lokalnim izborima”**. Uz tekst su objavljena, dakle, imena 306 građana, kao i dio spiska sa potpisima osoba koje su navodno primile novac, po 50 eura na ime putnih troškova. Uz tekst je objavljena fotografija ispod koje je legenda: **“Podjela novca glasačima DPS-a na izborima u Beranama”**. Na fotografiji se vidi grupa osoba koje stoje leđima okrenute objektivu aparata, pred nekim vratima, iz čega se ne može zaključiti da se radi o onome što se tvrdi u legendi ispod fotografije.

MSS smatra da su i u ovom slučaju prekršene smjernice za pravilo 1 o opštim standardima:

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna ineosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da

obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

MSS smatra da podnošenje prijave NVO MANS nije bio dovoljan razlog da se veliki broj ljudi stavi u kontekst krivičnog djela političke korupcije, prije nego što se tvrdnje i dokažu.

Ovim je, smatra MSS, prekršeno i pravilo prezumcije nevinosti, a i pravilo da mediji ne smiju biti korišćeni kao “stub srama”. Takođe, u smjernici za načelo 8, koje tretira pravo na privatnost, stoji da:

Privatne adrese ljudi uživaju posebnu zaštitu.

U tekstu je navedeno i nekoliko imena osoba koje su navodno glasale i na petnjičkim i na beranskim izborima.

MSS smatra da se i u tom slučaju mogu primijeniti gore pomenuta pravila kodeksa.

Valja napomenuti da je 15. marta Pobjeda objavila demanti devet Beranaca (imena navedena u tekstu na strani 3, pod naslovom “Nijesmo dobili ništa od DPS-a”), na tvrdnje iz Dana dasu umiješani u kupovinu glasova. U tekstu poslatom Pobjedi, tvrdi se da im Dan nije htio objaviti demanti.

MSS podsjeća da je objavljivanje demantija ne samo profesionalna, već i zakonska obaveza, a da je to pravo regulisano članom 4 Kodeksa, koji kaže:

Obaveza novinara je da dopuni nepotpunu i ispravi netačnu informaciju, pogotovo onu koja može naškoditi, pridržavajući se, pri tom, pravila da ispravka mora biti istaknuta na odgovarajući način.

Blic 14. mart

Dnevna novina Blic je najavila na naslovnoj, a na 7 strani objavila tekst „MANS: Pejović je novi Deripaska“. Tekst se bavi krivičnom prijavom koju je nevladina organizacija MANS podnijela protiv stečajnog upravnika KAPa Veselina Perišića, predsjednika Vlade Mila Đukanovića i ministra Vladimira Kavarića. Iako su u tekstu izrečene teške optužbe novinar nije kontaktirao nikoga sa strane optuženih da provjeri utemeljenost prijave i optužbi.

MSS smatra da je prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara. U smjernici 1.2 Tačnost istaknuto je da:

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

DAN 15. mart

List je na naslovnoj i na strani 3 objavio tekst sa nadnaslovom “**MANS otkriva nove dokaze DPS-ovih zloupotreba uoči izbora u Beranama**” i naslovom “**Ministre uključili u kupovinu glasova**” i podnaslovom “**Miodrag Bobo Radunović i Petar Ivanović ministri zdravlja i poljoprivrede, prema podacima MANS-a, učestvovali u predizbornim zloupotrebama u Beranama**”.

Uz najavu na naslovnoj strani i uz tekst na strani 3 objavljene su kopije listića ispisanih rukom koji su, kako se tvrdi, zaplijenjeni u prostorijama DPS-a Berane prethodne sedmice. U tekstu se tvrdi da je riječ o zabilješkama notiranima od strane aktivista DPS-a o zakazanim sastancima nekoliko ministara uoči lokalnih izbora u Beranama, sa određenima ljudima, kojima je trebalo da pomognu da se zaposle u javnom sektoru i privatnim firmama.

U tekstu se navodi niz imena za koje su navodno organizovani sastanci sa Radunovićem, Ivanovićem, Stijepovićem, te razne vrste usluga, od zaposlenja, legalizacije objekata, posredovanja u dobijanju poljoprivrednih kredita, do otpisa poreza, regulisanja državljanstva i tako dalje.

Nije na MSS-u da sudi kako se i zašto materijal koji su plijenili politički aktivisti našao u posjedu jedne NVO. MSS smatra da u ovom slučaju nije ispoštovano “pravilo druge strane” i da je, s tog aspekta, prekršen Kodeks.

MSS takođe napominje da je list 16. marta na strani 4 objavio reagovanje ministra Radunovića “Radunović: Ja sam u humanoj misiji”. MSS konstatuje da je reagovanje korektno preneseno te da naslov odražava suštinu reagovanja.

Ministar Radunović u svom reagovanju nije negirao autentičnost listića na kojima se nalazi njegovo ime, već tvrdi da list “pokušava da kompromituje pojedince kojima cijeli život prolazi u humanim djelima i u pomaganju ljudima kojima je pomoć potrebna”.

Drugi se ministri nisu oglašavali ovim povodom.

MSS smatra da u ovom slučaju nije pokazana obazrivost pri objavljivanju imena građana, koji su stavljeni u kontekst političke korupcije bez prethodne provjere ili bilo kakvog postupka koji bi potvrdio navode, te da je ovim prekršena i prezumcija nevinosti, odnosno načelo 10 Kodeksa novinara.

Informer 18. mart

Dnevni list Informer objavio je na naslovnoj i na stranama 10 i 11 tekst o samoubistu jednog podgoričkog ugostitelja pod naslovom „Ubio se Milov drug“. Novinar u tekstu ničim nije opravdao ovaj naslov. Tako da senzacionalizam u ovakvom slučaju smatramo krajnje neprimjerenim.

MSS smatra da je prekršeno načelo 8 Kodeksa :

h) Izveštavanje o samoubistvima od novinara zahtijeva krajnju uzdržanost i odmjerenu.

DAN 19. mart

List je na strani 11 objavio tekst “**Šćepan nije pucao iz čista mira**”, o tome da je u sudu svjedočila majka optuženog za ubistvo braće Gojačanin, Šćepana Bujića, Dijana Bujić.

MSS smatra da u ovako teškim procesima, za dvostruko ubistvo, ovakav naslov neprimjeren.

MSS posjeća da je u smjernici za načelo 10 koje je ovom prilikom prekršeno, u dijelu koji govori o izvještavanje o nasilju navedeno:

Izveštavajući o stvarnom ili prijetećem činu nasilja, mediji treba da pažljivo odvagaju interes javnosti za informacijom i interes žrtava i drugih ljudi koji su uključeni. U takvim slučajevima treba se posebno truditi da izvještavanje bude nepristrasno, i ne smije se dozvoliti da medij postane instrument kriminalaca. Mediji ne treba da samoinicijativno pokušavaju da posreduju između policije i kriminalaca. Ne smiju se intervjuisati izvršioци nasilnih radnji, ukoliko nije apsolutno neophodno pokriti događaj korektno i neutralno u višem interesu javnosti.

DAN, Vijesti 27. mart

Ova dva dnevnika objavila su tekstove koji se baziraju na tvrdnjama 18-godišnjeg Podgoričanina Vasilija Šundića da mu je policijski inspektor Martin Orlandić nudio u ime službe 10 hiljada eura da za uzvrat lažno prepozna muškarce koji su podmetnuli bombu ispred stana šefa barske policije Miloša Radulovića. Ovi su tekstovi najavljeni na naslovnicama listova.

U Danu, na naslovnoj strani tekst je sa nadnaslovom „Vasilije Šundić (18) optužio policiju da je pokušala da fingira rješenje napada na Miloša Radulovića i paljenje vozila „Vijesti“ i naslovom „Inspektor nudio 10 hiljada za lažno svjedočenje“.

U Vijestima, tekst je na strani 14 pod naslovom “Inspektor mi nudio pare da lažno svjedočim”.

U tekstu pomenuti 18-godišnjak tvrdi da je službenik Uprave policije Martin Orlandić tražio od njega da nađe nekoga ko će potvrditi da su Aleksanadar Keković i Janko Vukadinović podmetnuli eksploziv Milošu Raduloviću, šefu barske policije, a po nalogu džudiste Marka Radulovića.

Listovi su Orlandićevu izjavu objavili u malim boksovima.

MSS smatra da je Orlandićeva izjava data na neadekvatan način, da bi se formalno ispoštovalo pravilo druge strane, a da je suštinski neuporedivo uočljivije data teška optužba na njegov račun, i to od strane osobe koja ima policijski dosije.

MSS smatra da je prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara I smjernica 1.2 Tačnost:

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem.

Informer 29 – 30. mart

List je u dvobroju od 29 i 30 marta objavio na naslovnoj i na stranama 2 i 3 tekst „U Kapetaniji isparilo 400 000, Sumnjiv i Ranko“. Tekst se bavi istragom o nestanku 400 000 eura iz Lučke kapetanije u Kotoru. U kontekstu ove priče novinar pominje i Socijaldemokratsku partiju i njenog predsjednika Ranka Krivokapića. Novinar se nije pozvao ni na jedan konkretan izvor za svoje tvrdnje, niti je kontaktirao nekog od ljudi koje optužuje da provjeri optužbe koje iznosi u ovom tekstu.

MSS smatra da je prekršeno na ovaj način načelo 1 Kodeksa novinara :

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

Blic 30. mart

Blic je objavio na naslovnoj i na strani 3 tekst „**NATO ne treba da se izvini što je ubijao djecu**“ sa nadnaslovom „**Skandalozna izjava Nebojše Kaluđerovića na tribini o Alijansi**“. Tekst se odnosi na tribinu održanu o NATO paktu, a iz samog teksta se vidi da Nebojša Kaluđerović nije izrekao takvu tvrdnju. Kaluđerović je naime na pitanje o odgovornosti za bombardovanje mosta u Murini rekao da treba da se izvini tadašnja vlast u Beogradu, koja je znala da će most biti vojna meta.

MSS smatra da ovakva vrsta senzacionalizma u naslovu teksta bitno iskrivljuje činjenice koje su istinito prezentirane u samom tekstu. Mišljenja smo da je prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara:

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

Vijesti 1 i 2. april

Vijesti su objavile 1 i 2 aprila tekstove „**Projekat EU pod znakom pitanja zbog učešća Bebe**“ i „**Ne vidimo sebe u društvu Popovića**“. Tekstovi se bave projektom EU koji između ostalog realizuje i NVO Vladimira Popovića Institut za javnu politiku. U tekstovima je izneseno više optužbi na račun Instituta za javnu politiku i Vladimira Popovića, kao i organizatora konferencije Riječ, slika i neprijatelj. Novinar nije našao za shodno da zatraži izjavu od Instituta za javnu politiku iako se najviše njime bavio u ovim tekstovima.

MSS smatra da je u pomenutim tekstovima prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara :

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

DAN 5. april

List je pod oznakom “ekskluzivno” objavio tekst “**Za ličnu kartu 90 eura, isplata na dan glasanja**”. Tekst je najavljen na naslovnoj strani, a objavljen na stranama 2 i 3. Riječ je o natpisu u kojem se tvrdi da izvjesni Predrag Vasović za potrebe DPS-a kupuje lične karte pred predstojeće lokalne izbore. Navodno, Vasoviću se dan prije 4. aprila, javio izvjesni Dragoljub Boljević koji ga je pitao da li može da mu proda lične karte građana, uz opasku da je do sada skupio dvije, te koliko bi dobio za njih.

Snimak je postavljen na sajt prijavikorpciju.me in a sajt www.dan.co.me.

Na sajtu i u tekstu objavljen je broj iz mreže 068 na koji je Boljević navodno zvao. Snimak, koji traje oko šest minuta, po Danu, predstavlja dokazni material da u DPS-u postoji interna evidencija birača koji su prodali lične karte. “Na taj način, DPS evidentira glasače koji prodajom lične gube biračko pravo i istovremeno im je uskraćena mogućnost glasanja uz drugi lični document”, navodi se u tekstu.

DPS je demantovao navode iz teksta 6. aprila nazivajući ove tvrdnje jeftinom i providnom namještaljkom. Reagovanje DPS-a objavila je Pobjeda, a ne Dan, čime je prekršeno načelo 4 Kodeksa, koji se odnosi na objavljivanje demantija.

MSS još jednom konstatuje da nije dobro da se demanti za tekst objavljen u jednom dnevnom listu, šalje i objavljuje u drugom.

DPS u demantiju tvrdi da pomenute osobe nemaju nikakve veze s Demokratskom partijom socijalista, a da su “još manje dobijale instrukciju da vrše krivična djela”. Pored toga, nije jasno ni ko je Boljević, ni ko je Vasović, niti na koji je način napravljen snimak pomenutog razgovora i dostavljen MANS-u, i redakciji Dana.

“Obrt” u ovom slučaju desio se 9. maja, kada je dnevni list Pobjeda objavila da je broj mobilnog telefona sa kojeg je lice koje se predstavilo kao **Dragoljub Boljević** pozvalo navodnog aktivistu Demokratske partije socijalista **Predraga Vasovića** i od njega tražio novac za prodaju lične karte, pronađen prije skoro mjesec, kod saradnika izvršne direktorke MANS-a **Vanje Čalović, Vuka Maraša**.

Tužilaštvo je, prema informacijama Pobjede, 12. aprila dobilo karticu i aparat sa kojeg je pozivan navodni **Vasović**, nakon čega je Maraš dao izjavu u svojstvu građanina.

MSS konstatuje da se Dan nije ogradio od ove informacije, niti je zauzeo bilo kakvu distance prema NVO MANS, što se tiče načina prikupljanja “dokaza o političkoj korupciji”, a čije izvještaje redovno, potpuno nekritički preuzima, stavljajući u drugi plan profesionalne standarde.

MSS smatra da je u ovom slučaju prekršeno i načelo 6 Kodeksa novinara:

Za prikupljanje informacija u bilo kom obliku, novinar koristi profesionalno časne i pravno dozvoljene metode.

DAN, 5. april

List je objavio na strani 15 tekst pod naslovom “**U Albaniji bolje nego u Crnoj Gori**” i nadnaslovom “**Organizacija Social Progres Imperativ**” konstatovala da je najteže živjeti u našoj zemlji”.

Prema istraživanju pomenute organizacije, po pogledu socijalnog statusa Crna Gora se našla na 53. mjestu među 132 zemlje. Nadnaslov kao i naslov teksta su tendenciozni, a sam nadnaslov je neistinit i dovodi čitaoca u zabludu, budući da je u tekstu rečeno da je Crna Gora najlošije rangirana u regionu, i to zajedno sa Bosnom i Hercegovinom.

MSS smatra da je prekršena smjernica za načelo 1, odnosno opšti standard, koja kaže, između ostalog:

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti

VIJESTI, DAN 7. april

Vijesti i Dan su 7, 8, 9, 10 i 11. aprila objavile niz istih tekstova, samo sa različitom redakcijskom opremom. Svi su tekstovi najavljeni na naslovnici, kao noseći pomenutih dana. Nije riječ o redakcijskim, već o tekstovima koje su uradili MANS i OCCRP, odnosno istraživačka mreža Organized Crime and Corruption Reporting Project.

Ova dva dnevna lista objavila su 7. aprila tekst baziran na, kako se kaže, istraživanju koje su uradili OCCRP i MANS, a koje je, kako se tvrdi, otkrilo dogovor DPS-a i pljevaljskog narko bossa optuženog za šverc kokaina, Darka Šarića.

Vijesti navode da je riječ o tekstu autorke Mirande Patručić (OCCRP) iz istraživačke mreže Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP) i Dejana Milovca iz MANS-a. “Dokumenti otkrivaju tajni dogovor zvaničnika DPS-a i Darka Šarića” je nadnaslov, a naslov “Fudbal, politika i kokain”. Na naslovnoj strani, na kojoj je tekst najavljen, naslov je “**DPS Šariću namještao Lugove**” i podnaslov “**Lanac interesa koji ide od kosca trave na stadionu do premijera, dokumenti koji govore kako je vlast htjela Šariću da dozvoli gradnju tornjeva u Budvi**” i nadnaslovom “**Otkrivene veze vlasti sa pljevaljskim bosom**”.

U Danu je naslov teksta objavljenog na strani 8 i 9 “**Milionsku imovinu Mogrena poklonili Šariću**” i podnaslovom “**Dokumenta u posjedu istraživačke mreže OCCRP pokazuju da je direktor kluba Boro Lazović postigao tajni dogovor sa Darkom Šarićem, optuženim vođom moćne balkanske kriminalne organizacije koja je godinama krijumčarila kokain iz Južne Amerike u Evropu.**”

U tekstu se tvrdi da dokumenti u posjedu istraživačke mreže OCCRP pokazuju da je direktor FK “Mogren” iz Budve Boro Lazović, postigao tajni dogovor sa Darkom Šarićem. Kopije tih dokumenata nisu objavljene.

U tekstu se sa Šarićem dovodi u vezu i crnogorski ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja, Petar Ivanović, i to u kontekstu tvrdnji da on zna istinu ko je nepoznati vlasnik firme Adriatic Overseas Holding. Autori teksta se pozivaju na dopis iz crnogorskog privrednog registra koji su advokati sa Paname poslali na Ivanovićevu kućnu adresu. Riječ je o punomoćju namijenjenom advokatu Zorici Đukanović, za koju se takođe tvrdi da je povezana sa Šarićima. O Ivanovićevim navodnim vezama

sa Šarićima, autori se pozivaju i na dokumenta ovdje neimenovane putničke agencije koja potvrđuju da je jedna osoba istovremeno kupila avionske karte za Francusku za Šarića i Ivanovića. MSS konstatuje da tekst vrvi od tvrdnji za čiju se vjerodostojnost ne daje nikakvo potkrepljenje, te da nije navedeno koji su izvori korišćeni. Niko od navedenih osoba, koje se dovode u vezu sa narko-bosom nije kontaktiran, čime je, kako smatra MSS, prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara. Budući da tekst nije nastao u redakcijama Vijesti iz Dana, već da je plod rada MANS-a, koji je formalno nevladina organizacija, te OCCRP, čija je aktivnost u crnogorskoj javnosti nepoznata, MSS konstatuje neuobičajeno visok nivo povjerenja u informacije dostavljene redakcijama sa pomenutih adresa.

MSS podsjeća na član 7 Kodeksa koji kaže:

Pravo i obaveza je novinara da štiti povjerljive izvore informacija, ali i da uvijek provjeri motive povjerljivog izvora prije nego mu obeća anonimnost i zaštitu.

Budući da je riječ o tekstu koji bi trebalo da potvrdi iznesenu tezu o uskoj povezanosti biznisa, vlasti i organizovanog kriminala u Crnoj Gori, zbog kojih “nečasnih saveza” Crna Gora, kako se dalje tvrdi, u međunarodnim okvirima sve više stiče reputaciju kriminalne države, MSS smatra da su za takve tvrdnje potrebni utemeljeniji dokazi.

MSS smatra da su redakcije, kao odgovorne za sav sadržaj objavljen na mediju, morale pokazati dužnu obazrivost prema sadržajima koji nisu rezultati rada njihovih novinara i urednika, te da one nisu mogle biti sigurne u potpunu istinitost navoda.

MSS smatra da su ovdje prekršene smjernice za načelo 1 koje govori o opštim standardima, a koje glase:

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna i neosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

1.2 Tačnost

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

VIJESTI , DAN 8. april

U tekstovima istih autora kao prethodnog dana, najavljenim na naslovnim stranama, tvrdi se da je narko bos imao neobično povoljne uslove u Prvoj banci.

U Vijestima je naslov **“Đukanovićeve porodična banka opsluživala Šarića”** i podnaslovom **“Dokumenti do kojih je došao OCCRP otkrivaju da je optuženi narko bos Darko Šarić deponovao milione u Prvu banku i da je bio jedan od najvećih klijenata”**.

U Danu je naslov **“Đukanovićeve banka opsluživala Šarića”** i podnaslovom **“Prva banka nije samo otvarala račune Darku Šariću i poslovala s njim, već je njemu i njegovim saradnicima, uključujući i Rodoljuba Radulovića i pokojnog Dragana Dudića, odobravalala neobično povoljne uslove, navodi se u istraživanju OCCRP i MANS-a”**.

U tekstu se tvrdi, pored toga, da je opsluživala i Rodoljuba Radulovića i pokojnog Dragana Dudića, da je Šarić pritekao u pomoć banci dok je bila u krizi, oročivši milionski depozit. Za ove tvrdnje OCCRP poziva se na dokumenta Centralne banke, na “hiljade stranica tajnih bankarskih dokumenata u posjedu OCCRP-a”, kako se tvrdi. Tvrdi se i da je preko ove banke brat Darka Šarića, Duško, oprao 7,4 miliona eura”.

U tekstovima nema stavova strane koja se optužuje niti naznake da je bilo pokušaja da se kontaktira.

MSS je stava da je ovdje riječ o kršenju istih načela Kodeksa kao i u vezi tekstova objavljenih 7. Aprila, a koja se odnose na načela 1 odnosno cjelovitosti informacija.

INFORMER 8. april

List je na naslovnoj strani na stranama 8 i 9 objavio tekst pod naslovom **“Vujošević je na prevaru oteo slike mog oca”**, u kojem sin poznato crnogorskog slikara Voja Stanića, Tomislav Stanić, trenera beogradskog Partizana optužuje za pomenutu radnju.

Ove tvrdnje su, inače, iznesene u jednoj televizijskoj emisiji, u TV duelu između Vujoševića i predsjednika Crvene Zvezde Nebojše Čovića (Utišak nedelje, B92) .

MSS smatra da je list prekršio načelo 1 Kodeksa jer nije čuo i drugu stranu, odnosno trenera Vujoševića.

DAN 9. april

List je na strani 3 objavio tekst **“DPS sakrio desetine hiljada eura za kupovinu glasova”**. Uz tekst u kojem su ponovljene tvrdnje o raznim načinima kupovine glasova povodom lokalnih izbora u Beranama, list je objavio i kopiju listića, istrgnutog iz neke sveske ili bloka na kojem je rukom ispisan datum 17. 02. 2014, i spisak cifara u eurima vezanim za zemlje iz okruženja.

MSS smatra da ovakvi listići ne mogu biti valjana potpora za tvrdnje iznesene u tekstu. Ispod fotografije listića nema nikakve legende, niti objašnjenja, pa ovakva ilustracija ne može biti ni predmet eventualnog demantija, kao što nema potvrde o njenoj autentičnosti. Kopija ovog listića objavljena je i na naslovnoj strani, uz najavu teksta.

MSS smatra da su prekršena osnovna načela kodeksa, i smjernice:

1.1 Opšti standardi

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna i neosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

1.2 Tačnost

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

VIJESTI i DAN 9. April

Riječ je o tekstu koji govori o navodnim vezama Stanka Subotića sa braćom Đukanović i Prvom bankom, koje su takođe uradili MANS i OCCRP, istraživačka mreža Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP).

Tekstovi su najavljeni na naslovnim stranama ova dva dnevnika.

Prvi dio teksta u Vijestima objavljen je na stranama 14. i 15. i sa naslovom **“Kako je Cane kupovao raj”** i podnaslovom **“Biznismen Stanko Subotić Cane, Đukanovićev prijatelj, planirao je Budvu pretvoriti u novi Monte Karlo. U tome su ga spriječili kriminal, cigarete, pohlepa i loša sreća...”**

U Danu je naslov **“Cane Subotić planirao da od Budve napravi Monte Karlo”**. Podnaslov teksta je **“Grandiozni plan donio bi Subotiću ogromno bogatstvo, ali ga je na tom putu omeo niz svjetskih i ličnih događaja. Njegov pad je, između ostalog, uzrokovao lančanu reakciju, ostavivši građanima Crne Gore račun koji i dalje plaćaju”**, a nadnaslov **“Istraživanje OCCRP i MANS-a otkriva veze kontroverznog biznismena sa vrhom crnogorske vlasti”**.

Kako je navedeno, istraživanju su doprinijeli Stevan Dojčinović (CINS) i Lejla Čamdžić (OCCRP). MSS ponavlja i u ovom slučaju stav iznesen o tekstovima objavljenim u Danu i Vijestima 7. i 8. Aprila, a koji se tiču nepoštovanja pravila druge strane, te kršenja načela 1 Kodeksa novinara.

DNEVNE NOVINE 9. april

List je na strani 9 objavio tekst **“U Crnoj Gori od šizofrenije boluje 6.000 građana”**.

U tekstu se navodi, citirajući direktora novoosnovanog Centra za promociju mentalnog zdravlja i međunarodnu saradnju Aleksandra Tomčuka, da je jedan odsto procenat koji se javlja u svjetskoj populaciji kada je riječ o obolijevaju od ove teške duševne bolesti. Na osnovu tog opšteg procenta

list je iznio računicu o broju oboljelih u Crnoj Gori i stavio ga u senzacionalistički kontekst, mada pojedinačni procenat i broj oboljelih u Crnoj Gori zapravo nije poznat.

MSS smatra da je prekršena smjernica za načelo 1 i to u domenu tačnosti:

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

VIJESTI i DAN 10. april

Listovi donose tekst o navodnim vezama Stanka Subotića sa narkobosom Darkom Šarićem. U Vijestima je nadnaslov isti kao prethodnog dana, a naslov “**Šarići žirirali Canetu za milionski kredit kod Aca**”.

U Danu je naslov teksta “**Investicija propala, milionske dugove plaćaju građani**”, a nadnaslov “**Istraživanje OCCRP i MANS-a o poslovima Stanka Subotića u Crnoj Gori i transakcijama sa Prvom bankom**”.

Za tvrdnje u tekstu da su poslovanja Prve banke bila loša, izvor su, kako se navodi “sedam tajnih izvještaja do kojih je došla istraživačka mreža Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP), a koje su napravili “šest timova vrhunskih kontrolora” koje je u kontrolu poslala Centralna banka između 2007. i 2010 godine.

U tekstu se tvrdi da su za Subotićev kredit kod Prve banke garantovali Šarići, odnosno firma koja je bila u njihovom vlasništvu, pozivaju se na izvještaj Centralne banke, mada se ne navodi koji izvještaj je u pitanju, da li neki od naprijed navedenih “tajnih” izvještaja, za koje se nije rečeno na koji način se do njih došlo.

Pri kraju, kaže se da je Subotićeva firma San Investnebt ponovo promijenila vlasnika, da je kupila jedna firma sa Paname, Adriatic Overseas Holdings, “dok stvarno vlasništvo nad obje firme ostaje skriveno iza advokata”.

A onda se ponavlja tvrdnja iz teksta od 7. aprila da “jedna osoba zna istinu”: “Prije nego što je preuzela firmu San Investments, firma iz Paname je poslala pismo, te punomoć Petru Ivanoviću, Đukanovićevom čovjeku od povjerenja, kolegi i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore. Punomoć je, kako se kaže, bila naslovljena na Zoricu Đukanović, da sklopi posao u njihovo ime.”

MSS smatra da se radi o veoma ozbiljnim optužbama određenih lica, a da nije objavljeno njihovo mišljenje ili stav, ili bar pokušano da se do njega dođe.

MSS ponavlja da je i ovdje prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara, a koji se tiče poštovanja pravila druge strane.

VIJESTI 10. April

List je na naslovnoj i na strani 13 objavio tekst sa nadnalovom: “**Pješački: Podgoričanka pretučena nasred ulice**” i naslovom “**Kad direktorica nema kočnice...**” u kojem Podgoričanka

Maja Sekulić- Gvozdenović tvrdi da ju je na ulici pretukla direktorka marketinga Plantaža Vesna Klikovac-Katanić.

MSS smatrada je naslov i cijeli tekst pretenciozan ako se ima u vidu da nema druge strane, da je nafotografiji uz tekst ženska osoba koja ne izgleda pretučeno, teda u samom tekstu ima krajnje neumjesnih izjava poput: "Tada sam joj rekla da ne mogu da vjerujem što je uradila ida za takvo ponašanje zaslužuje da bude ubijena."

Demanti i verzija događaja gospođe Vesne Klikovac-Katanić objavljen je 13. aprila, ali ne na strani na kojoj je objavljen tekst, čime je prekršen član 4 Kodeksa:

Obaveza novinara je da dopuni nepotpunu i ispravi netačnu informaciju, pogotovo onu koja može naškoditi, pridržavajući se, pri tom, pravila da ispravka mora biti istaknuta na odgovarajući način.

MSS smatra da je druga strana trebala biti saslušana prije objavljivanja inicijalnog teksta, jer su efekti demantija ograničeni u odnosu na štetu koju može da proizvede negativno pisanje.

Takođe, pravilo 1 Kodeksa kaže:

Dužnost je novinara da poštuje istinu i istrajno traga za njom, imajući uvijek u vidu pravo javnosti da zna i ljudsku potrebu za pravičnošću i humanošću.

VIJESTI, DAN, 11. april

Ovi dnevni listovi objavili su isti tekst, sa drugačijom opremom, čiji su autori izvjesna Miranda Petručić iz OCCRP, Lorenzo Bodrero (IRPI) i Dejan Milovac iz MANS-a.

U Danu je nadnaslov "**Havaji: Šverc cigareta između Crne Gore i Italije zapravo nikada nije prestao**" i naslovom "**Od super ljetovališta do švercerske baze**".

U Vijestima, na naslovnoj stani i na stranama 8 i 9. nadnaslovje „**Istraživanje OCCRP-a i Mans-a pokazalo da je krijumčarenje duvana sa Italijom nastavljeno i 2012. godine**”. Naslov teksta je „**Preko Canetovog ostrva švercovali cigarete**“ i podnasloom „**Od 2007. do 2010. godine ostrvo je bilo u vlasništvu firme kojima je rukovodio srbijanski biznismen Stanko Subotić, prijatelj crnogorskog premijera Mila Đukanovića.**”

MSS smatra da ni ovdje nije ispoštovano pravilo druge strane, niti drugi članovi Kodeksa koji su navedeni u vezi zajedničkih tekstova Dana i Vijesti objavljenih 7, 8, 9. i 10 aprila..

INFORMER 16. april

List je na strani 16 objavio tekst sa nadnaslovom "**Hrvatskom pevaču se privida Beograd**" ukojem se navodi da je hrvatski pjelav Mišo Kovač kazao kako ne bi došao u Srbiju ni da mu neko ponudi milione.

Naslov teksta je "**Ko te je zvao, ološu?**"

Iako je list nedvosmisleno tabloidne uređivačke politike, te da je senzacionalizam osnovna odlika takvog novinarstva, MSS smatra da mediji, i takve probenijencije, ne bi smjeli da otvoreno vrijeđaju.

MSS smatra da ovdje nisu ispoštovane smjernice za načelo 1 Opšti standardi :

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standard.

DAN, 16. april

Na naslovnoj najavljen, list je strani 9 objavio tekst “**Pare od kokaina prali preko Prve banke**” i nadnaslovom “**MANS podnio krivičnu prijavu protiv Darka Šarića i Stanka Subotića Caneta**”. Ove tvrdnje bazirane su, kako se kaže, na podacima do kojih je došla regionalna mreža istraživačkih novinara (OCCRP) da je Prva banka omogućila kompanijama povezanim sa Šarićem, Rodoljubom Radulovićem i Stankom Subotićem da preko računa u toj banci dobijaju kredite pod neuobičajeno povoljnim uslovima, za koje postoji kako se navodi, osnovana sumnja dasu korišćeni za pranje novca.

U tekstu se ponavljaju neke od tvrdnji već iznesenih u prethodnim tekstovima pomenutih organizacija koje su prenijele Vijesti i Dan.

MSS smatra da je ovakvim naslovom prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara, koje se odnosi na cjelovitost informacije i načelo 10 koje tretira prezumpciju nevinosti.

DAN, 21. april

List je na naslovnoj ina stranama 8 i 9 objavio tekst pod oznakom “ekskluzivno” “**Roćenov kum ošteti državu za 560.000 eura**” i nadnaslovom “**Istraživački centar MANS-a otkrio kako su pojedini barski biznismeni i čelnici katastra utajili porez i nezakonito uknjižili imovinu**”. U njemu se tvrdi da su biznismeni Ratko Vujačić i Sergej Lebedev, osmislili šemu za utaju poreza kroz zaključivanje fiktivnih ugovora sa kupcima stanova.

Uz tekstove je objavljena i fotografija bivšeg ministra vanjskih poslova Milana Roćena. Međutim, u tekstu se Roćen pominje samo u kontekstu tvrdnje da je njegov sin Filip 2004 godine krstio Vujačićevig sina Rada. Nigdje u tekstu se ne spominje Roćen kao neko ko ima veze sa navodnim malverzacijama o kojima se u tekstu govori. MSS smatra da ovakva oprema dovodi u zabludu čitaoca, i da je riječ o manipulaciji.

S druge strane, ni tvrdnje u tekstu nisu potkrijepljene, niti je naveden izvor informacija, niti na kojim se dokumentima baziraju tvrdnje. Kao izvor se navodi MANS, odnosno njegov “istraživački tim”.

MSS smatra das u u ovom slučaju prekršene smjernice za opšta načela iz člana 1 Kodeksa:

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna i neosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

1.2 Tačnost

Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

Pobjeda 22 i Vijesti 23. april

Pobjeda je objavila 22, a Vijesti 23 aprila tekstove „**Željko Ivanović: Poltroni politički, doći ćemo vam glave**“ i „**Pijani vrijedali vikali i prijetili pa slagali policiju**“ koji se bave incidentom u podgoričkom lokalitetu Grin Garden. U Pobjedi je novinar za incident okrivio Željka Ivanovića, direktora Vijesti, i njegovog telohranitelja, dok je novinar Vijesti za sve okrivio Nika Raičevića i Krsta Petrića. Ni jedna novina nije pokušala da uzme izjavu suprotne strane i da time da cjelovitiji izvještaj.

MSS smatra da su i Pobjeda i Vijesti prekršili načelo 1 Kodeksa novinara:

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

DAN 22 i 23.april

List je objavio tekst koji potpisuje MANS, a koji je, kako se tvrdi, rezultat “najnovijeg istraživanja koje je rađeno uz podršku Evropske unije i Ministarstva inostranih poslova Švajcarske.

Naslov od 22. aprila je “**Za predizborna zapošljavanja dali 450 hilada eura**”, a 23.aprila: “**Tajkuni zapošljavaju birače DPS-a**”.

Riječ je o analizi programa zapošljavanja sezonaca i zapošljavanja srednjoškolaca Zavodaza zapošljavanje Crne Gore. U tekstu se tvrdi da su programi zapošljavanja osmišljeni, povećavan budžet zapošljavanja i tako dalje, u cilju predizbornog zapošljavanja kao vida koruptivne radnje, te radi favorizovanja pristalica vladajuće partije.

MSS smatra da opaske poput “Činjenica da program rada ZZZCG za 2013 godinu projekat zapošljavanja srednjoškolava uošte nije predviđen, otvara ogroman prostor za sumnju...” nije dovoljno utemeljen za tvrdnje o koruptivnim radnjama.

MSS smatra da je u ovom slučaju prekršena smjernica za načelo 3:

Mišljenja i ocjene u komentaru moraju biti zasnovani na činjenicama. Komentar ne smije da bude prezentiran tako da stvara utisak da se radi o utvrđenoj činjenici.

DAN 26. april

List je na naslovnoj strani ina strani 3 objavio tekst o tome da je premijer Đukanović pred poslanicima tvrdio da je isplata studentskih kredita odložena zbog dodatnog tumačenja, a da dokumenta demantuju predsjednika vlade. Kako navodi list, premijer je tvrdio da je isplata kredita bila blokirana zbog potrebe dodatnog tumačenja Zakona o finansiranju političkih stranaka na sjednici Odbora za ekonomiju 22. aprila, dok dopis Ministarstva, kako se tvrdi, pokazuje da je odluka o blokadi donijeta još 11. aprila.

Ne zalazeći u to ko je u pravu, buduću da je priča oko Zakona o finansiranju političkih stranaka izazvala različita tumačenja u javnosti, MSS smatra neprimjerenim naslov “**Milo uhvaćen u laži**”.

MSS smatra da je na ovaj način prekršeno načelo 1 Kodeksa novinara:

1.1 Opšti standardi

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti.

DNEVNE NOVINE 26 i 27. april

List je objavio tekst pod naslovom “**Prostitucija na cetinjskoj magistrali**” i podnaslovom “**Nevladini sektor apeluje na nadležne da povedu računa o razvoju najstarijeg zanata kojim se u glavnom gradu bave i maloljetnice**”.

Tekst je pun paušalnih tvrdnji da prostitucija “cveta” na Cetinjskom i Nikšićkom putu, gdje se, kako se navodi “veliki broj žena bavi tim poslom”, i to počev od maloljetnica do udatih žena i samohranim majki. Tvrdje za tekst su iz NVO Crnogorski ženski lobi, izkoje kažuda suih posjetile dvije djevojke koje suim navodno ispričale detalje svoga iskustva. U jednom dijelu teksta tvrdi se čak dasu u tu NVO stizale informacije o likvidaciji, što su Dnevne novine izvukle za međunaslov. MSS smatra da je ovaj tekst usmjeren na senzacionalizam, te da nije iznesen nijedan valjan podatak koji bi potkrijepio tvrdnje iz teksta i iz njegove sugestivne opreme, uključujući veliku fotografiju zavezane djevojke, kao i da ovakvi tekstovi ne doprinose rješavanju problema prostitucije, koji nesumnjivo postoji.

MSS smatra da je prekršeno načelo 1 Kodeksa i smjernica:

1.2 Tačnost

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

DAN, 27. april

List je pod oznakom “ekskluzivno” na naslovnoj ina strani 3 objavio tekst, čiji je autor istraživački centar MANS-ao tome kako je narko bos Darko Šarić navodno finansirao ministra poljoprivrede Petra Ivanovića.

Naslov teksta je “Petar Ivanović letio u Ženevu i Pariz o Šarićevom trošku”. Tvrdnja je bazirana na kako se tvrdi, listingu, do kojeg je Istraživački centar MANS-a došao, a za koji se tvrdi da pokazuje dasu 17. novembra 2009. godine kupljene dvije avio-karte za putovanje Podgorica-Pariz- Ženeva- Podgorica na ime ministra Ivanovića i Jovice Lončara koji je u Crnoj Gori optužen za pranje Šarićevog novca. Ivanović je u pomenutom periodu bio ekonomski savjetnik premijera Đukanovića i direktor Agencije za promociju investicija.

List tvrdi da je listing koji je objavljen uz tekst, iz beogradske agencije “Biznis travel partner”. Na listingu se vide odštampana imena Ivanovića i Lončara, dok su ostala zatamnjena. List citira neimenovanu osobu iz MANS-a koja tvrdi da listing otkriva imena lica kojima je grupa Darka Šarića finansirala putovanja na različite destinacije. “Pored očekivanih imena pripadnika Šarićeve kriminalne organizacije, i brojnih estradnih ličnosti koje je Šarić mahom dovodio u Crnu Goru, na spisku putnika kojima je Šarić platio avio kartu nalazi se i ime aktuelnog ministra poljoprivrede Petra Ivanovića.

MSS konstatuje da listing putnika ne pokazuje ko je platio kartu, te da je ovakvo dovođenje u vezu Ivanovića sa ljudima iz kriminalnog miljea proizvoljno, samo na osnovu toga što su bili na istom letu, i na listi jedan iza drugog. Da su na spisku i brojne estradne ličnosti ne može se pouzdano znati, jer su sva ostala imena zatamnjena.

MSS smatra da je list prekršio već više puta u ovom izvještaju ponovljene i citirane smjernice za primjenu opšteg standarda koje se tiču istinitosti i tačnosti I pravila druge strane.

U tekstu se Ivanović dovodi u vezu sa Šarićem i na druge posredne načina, među kojima i onaj u tekstovima već pomenutim u ovom izvještaju, da je on, navodno, bio kontakt osoba za komunikaciju između neimenovanog vlasnika panamske ofšor kompanije Adriatic Overseas Holdig i podgoričkog advokata Zorice Đukanović.

List je objavio demanti ministra Ivanovića 28. Aprila na strani 2 pod naslovom “**Gospodin Šarić mi nije platio kartu**”. U demantiju Ivanović negira sve navode iz teksta od prethodnog dana.

Međutim, MSS smatra da list nije ispoštovao zakonsku i normu kodeksa koje se odnose na način objavljivanja demantija, budući da nije objavljen niti na odgovarajući način najavljen na naslovnoj strani, što je bila obaveza. Demanti je najavljen i u okviru podnaslova za tekst kojim se ponovo pokušava diskreditovati u tekstu “**Ivanović pobrkao kad je doktorirao**”.

Kodeks nalaže u načelu 4 nalaže:

Ispravka mora biti plasirana tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi. Pri tom se mora jasno naznačiti da se ispravka odnosi na prethodni nekorektni izvještaj.

Izvinjenje mora biti plasirano tako da odgovara plasmanu izvještaja na koji se odnosi.

“Odgovara plasmanu” u ovom kontekstu znači objavljivanje ispravke na istom mjestu (u slučaju štampanih medija) ili u istoj emisiji (u slučaju elektronskih medija).

Štaviše, list je na naslovnoj strani najavio tekst ponovo pod oznakom “ekskluzivno”, koji je objavljen na strani 2, u kojem se otkriva da je avio listing na kojem se nalazi ime Petra Ivanovića i njegovog saputnika na letu za Pariz i Ženevu Jovice Lončara, dio dokumentacije koja je

zaplijenjena po naredbi istražnog sudije Posebnog odjeljenja Višeg suda u Beogradu od 10. februara 2010. godine u okviru istrage protiv Darka Šarića. Nije navedeno na koji način se dokumenacija iz Višeg suda u Beogradu, koja je dio istrage, našla u posjedu MANS-a.

Na naslovnoj strani je takođe kao ekskluzivno navedeno da je ministar Ivanović pobrkao kad je doktorirao, a tekst o tome je objavljen na strani 2. Nadnaslov je takođe senzacionalistički **“Ministar poljoprivrede švercovao čak i sopstveno reagovanje!”**

Namjerno ili nenamjerno, redakcija je napravila priličan “gaf” tako što ministra hvata u laž, tumačeći skraćenicu “mr” što na engleskom označava muški rod, kao naše “magistar”.

MSS na žalost mora konstatovati da ovakav tretman ličnosti već počinje da podsjeća na hajku.

DAN 30. april

List je na naslovoj strani najavio, a na strani 3 objavio tekst „Dobićete po 50 eura ako glasate za DPS“ i dijalog sa audio zapisa navodnog pokušaja, kako se tvrdi - aktiviste vladajuće partije Stefana Steševića iz Sutomora da kupuje glasove. Audio zapis objavljen je na sajtu Dana www.dan.co.me. U tekstu se tvrdi da je Stešević pokušao da kupuje glasove pred predstojeće lokalne izbore u Baru nudeći građanima po 50 eura da glasaju za tu stranku.

Mediji su kasnije otkrili da Stešević nije aktivista DPS-a već Demokratskog fronta, kao i osoba sa kojom je “ugovarao kupovinu”, Danilo Đukić.

MSS mora konstatovati da ovaj tekst pokazuje neskriveno medijsko učešće u predizbornoj kampanji i otvoreno partijsko svrstavanje ove novine, koja je u drugi plan stavila profesionalizam, tačnost i pouzdanost informacija.

Medijski savjet za samoregulaciju podsjeća da je ovo drastično kršenje načela 1 Kodeksa :

Dužnost je novinara da poštuje istinu i istrajno traga za njom, imajući uvijek u vidu pravo javnosti da zna i ljudsku potrebu za pravičnošću i humanošću.

PORTALI

U periodu koji tretira aktuelni izvještaj, Medijski savjet za samoregulaciju uočio je nekoliko tekstova objavljenih na portalima Vijesti i CDM za koje je ocijenio da su u suprotnosti sa Kodeksom novinara. Takođe, portal Vijesti objavio je u tom periodu i veci broj komentara citalaca gdje je sadržaj bioneprijemljen javnom govoru a koje administrator, odnosno, uredništvo, nijesu brisali - isključivali, a koji su sadržali najvulgarnije vrijeđanje, psovanje, sirili nacionalnu ili vjersku netrpeljivost i mržnju.

Nazalost, sasvim je očigledno, komentari su, gotovo po pravilu pretvoreni u svoju suprotnost: ne doprinose sirenju tolerancije i javnoj debati i dijalogu o aktuelnim društvenim temama, već, potpuno van teme teksta, služe isključivo za vrijeđanje i psovanje i promociju govora mržnje zbog raznih različitosti: političke, vjerske, nacionalne, seksualne itd..

Portal Vijesti je 15. februara objavio tekst pod naslovom:

«Vjerio se Damir Mandić, kumuje mu Ljubo Bigović», o navodnoj vjeridbi podgoričanina Damira Mandića, osuđenog za učešće u ubistvu vlasnika „Dana” Duška Jovanovića, koji je u zatvoru u Spuzu.

Pozivajući se na «upućene izvore iz spuskog zatvora», piše se o vjeridbi obavljenoj posredno, uz pomoć djevojčinih prijateljica i o tome kako se « već zna i ko će biti kum na vjenčanju - Ljubo Bigović, osuđen za učešće u ubistvu policijskog inspektora Slavoljuba Šekića.

Povodom teksta objavljen je i komentar citaoca sa nik nejmom

Nikoica, 15.02.2014 u 10 i 22:

Jelena je bivša žena visokog funkcionera DB-a, pored razvoda od tog dečka bila je u vezi sa Veskobarom, potom u vezi sa jednim od vodja kvartaša, bila je u intimnim odnosima sa jednim od vlasnika Granda kao i sa dečkom koji je nedavno ubijen u Baru... drugovala je i sa Veskom Lalatovićem i jednim i zagoričkog klana, u zadnje vrijeme je bila bliska sa Džejsom Vilsonom iz Kumbora

MSS smatra da je prekršeno načelo 8 **Kodeksa – Pravo na privatnost:**

“Novinar je dužan da se krajnje pažljivo odnosi prema privatnom životu ljudi. Pravo na privatnost obrnuto je srazmjerno značaju javne funkcije koju pojedinac obavlja, ali je i u tim slučajevima nužno poštovati ljudsko dostojanstvo”.

Odnosno, smjernice:

(a) **Novinar ne smije da zadire u privatni život neke osobe i izvještava o njemu bez dozvole te osobe. Pravo javnosti da zna, mora se uvijek pažljivo odmjeriti u odnosu na lična prava ljudi.**

(b) **Izveštavanje o privatnom životu neke osobe može biti opravdano samo u slučajevima od posebnog interesa za javnost. Takvi slučajevi su, na primjer, radnje koje ugrožavaju zdravlje i bezbjednost građana i društva (kriminalne i terorističke radnje, korupcija, itd.).**

Izveštavanje o privatnom životu neke osobe, opravdano je i ako se time sprječava da javnost bude zavedena izjavom ili postupkom nekog pojedinca, kao, recimo, u slučaju kada neka osoba radi određene stvari u privatnom životu, a javno ih osudjuje.

Portal Vijesti je 17.februara objavio tekstove pod naslovima:

«Pušteni privedeni demonstranti: Sa nama počelo hapšenje krupnih riba» i «Opozicija i SDP podržali Zakon o finansiranju političkih partija».

Povodom tih tekstova, bez bilo kakve prethodne cenzure, odnosno, uz ocigledno, odstustvo administriranja, objavljeno je na desetine komentara citalaca u kojima je na najvulgarniji način vrijeđano dostojanstvo ličnosti poslanika u Skupštini CG, i vlasti i opozicije, najvisih državnih zvaničnika i crkvenih velikodostojnika i drugih javnih ličnosti... U komentrima koji šire neprijateljstvo ili mržnju, oni su omalovazavani, najvulgarnijim riječnikom psovani i vrijeđani, nazivani ološem, spijunima, splacinama, srbendanma i milogorcima.

Anonimus NK 17.02.2014 u 22 i 38

Hakovali smo Ja i Vndoje administratora, promijenili mu lozinku?oooo nabijem te Admine na kitu? tebe i Ivanovića, ŠPIJUNI MILOVI? NABIJEM VAS NAKITU TRALALA LA !!! AHA AHA AHA !!! AJTE LJUDI, PIČKE IZNABIJAJTE IH NA KURAC SLOBODNO!!!

KOGA POŽELITE!!! OD MILA, SVETA,RANKA, BRANA, RISTA, SRDJANA, NEBOJŠU, BRANKA, ANDRIJU...NABITE TE PIČKE NA KURAC!!!

Anonimus NK 17.02.2014 u 22 i 39

AJTE LJUDI OSLOBODITE SE STRAHOVA! NE BUDITE PIČKE!
 IZNABIJAJTE OVE SPLAČINE ŠTO SU NAS ZATROVALE I ŠTO SE SERU PO NAMA 25 GODINA.... PA IMALI IDJE U SVIJETU DA JE ISTA VLAST A OPOZICIJA 25 GODINA? VIDITE LI KAKVA SU TO GOVNA POSTALA, DANAS U OČI GLEDAJU, LAŽU NAS KRADU I PLJAČKAJU? AJTE LJUDI IZ NABIJAJTE IH SVE NA KURAC, TAMAN DA OVAJ ŽALOSNI ADMINISTRATOR IMADNE MALO POSLA AKO NIŠTA DRUGO !

Anonimus NK, 17.02.2014 u 22 i 41

PA IMALI IŠTA LJEPŠE NEGO KAD ZA SPLAČINE KAŽEŠ: NABIJEM VAS SVE NA KURAC! DANILOVIĆU, BULATOVIĆU, RADULOVIĆU, MANDIĆU, MEDOJEVIĆU, MILIĆU... SVE VE NABIJEM NA KITU!!! MILO,RANKO, SVETO,BRANO,VAS NABIJEM NA KURČINU!!! NAPUŠITE MI SE KURČINE OLOŠI SRPSKO CRNOGORSKA!!!
 EEE I DA NE ZABORAVIM: NABIJEM I ANFILOHIJA NA KURAC!!! NABIJEM TE RISTO NA KURAC!!!, RISTO NA KURAC!!! RISTO NA KURAC!!!

Anonimus NK 17.02.2014 u 22 i 9

Da se izvinim administratoru ako sam uvrijedio nekoga, moguće Danilovića... Nije mi bila namjera. Sve što želim da dodam je POSEREM SE U USTA SVIMA U OPOZICIJI, SVIMA NA VLASTI I SVIM SRBENDAMA I MILOGORCIMA U CRNOJ GORI! I NABIJEM ADMINA, NE NA KURAC NEGO NA KURČINU...

Anonimus NK, 17.02.2014 u 23. 02

HAHAHA FENOMENALAN OSJEĆAJ KAD OVAKO JAVNO IZNABIJAŠ LOPOVE I SPLAČINE NA KURČINU!!! ŠTO BI REKLI BUKSOVCI IZKURČINJAM TE... SVI STE VI ISTA GOVNA!!! SVI STE VI SPLAČINE LOPOVSKE, ŠPIJUNI I POLTRONI!!!
 AJTE LJUDI DIŽI TE ST!! NABIJTE NA KURAC SVU OVU OLOŠ ŠTO VAS JE ZATROVALA ZADNJE 25 GODINA!!!
 NAJEBITE IM SE MAJKE!!!

Anonimus 17.02.2014 u 22 i 57

43 ZA 23 PROTIV, 3 UZDRŽANA. I SVE IH IZNABIJAM NA KURAC!!! OPROSTI ADMINE, NIJE KULTURNO REĆI NA KURAC, NABIJEM IH NA KURČINU!!! NABIJEM SVE POSLANIKE I CIJELU SKUPŠTINU NA KURČINU!!!

ae,17.02.2014 u 23 i 16

NABIJEM I AMFILOHIJA NA KURAC!!! NABIJEM TE RISTO NA KURAC,NABIJET TE RISTO NA KURAC, NABIJEM TE RISTO NA KURAC!!! nije mi vala privlačan ali dobro. ALE ALE ALE, RISTO NA TUKI.....

Anonimus NK, 17.02.2014 u 23 i 21

i Raška Konjevića !!! umalo da zaboravim!!! NABIJEM I RAŠKA KONJEVIĆA NA KURČINU!!! NABIJEM TE RAŠKO NA KURAC!!! PS- ČU IME RAŠKO!!! HA HA HA KOJI MALER!!!

MSS smatra da su prekršena načela 1 i 5 Kodeksa novinara:

SMJERNICE ZA NAČELO 1

1.1 Opšti standardi

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna i neosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

Govor mržnje, odnosno smjernice u kojima se kaže:

(a) Mediji ne smiju da objavljuju materijal koji je namijenjen širenju neprijateljstva ili mržnje prema osobama zbog njihove rase, etničkog porijekla, nacionalnosti, pola, fizičkih nedostataka, vjere ili političke pripadnosti. Isto važi i ako postoji velika vjerovatnoća da će objavljivanje nekog materijala izazvati prethodno navedeno neprijateljstvo i mržnju.

(b) Novinari posebno moraju voditi računa da ničim ne doprinesu širenju etničke mržnje kada izvještavaju o događajima i pojavama koji u sebi sadrže elemente etničke mržnje. Obaveza je novinara da poštuje druge države i nacije.

Cafe del Montenegro je 22.februara objavio je tekst potpisnika Mihaila Terzića, pod naslovom «Samar za perverznu glavu» o fizičkom napadu na poslanika Nebojšu Medojevića, na Aerodromu u Beogradu.. U autorskom tekstu je izneseno više ocjena o ličnosti političara Medojevića, utemeljenim na uvjerenjima Terzića a ne na činjenicama.

Medojevic se kvalifikuje kao «zastide Crne Gore», denucijant i olajavač svega što je crnogorsko i vlasti i nacije i čestitih poslovnih ljudi». «Ovog puta oklevetani čovjek mu se dijagnostički tačno obratio “De si smradu” i “Što laješ kad me nepoznaješ”. Na licu mjesta je primijenjena i terapija; za laž, za klevetu, za uvredu dostojanstva. Junaštvom protiv Ništavila?, navodi se u tekstu i potom napad na Medojevića predstavlja kao "udarac u perverznu glavu građanina Medojevića".

MSS smatra da je prekršeno načelo 1 Kodeksa:

« Dužnost je novinara da poštuje istinu i istrajno traga za njom, imajući uvijek u vidu pravo javnosti da zna i ljudsku potrebu za pravičnošću i humanošću.»

smjernica za načelo br. 1 Kodeksa:

“ Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti”....

Evo jos nekih primjera kršenja profesionalnih standarda, zabilježenih na portalu „Vijesti“. Riječ je o komentarima čitalaca koji su objavljeni bez intervencije administratora a koji sadrže psovke,

eksplicitne lične ili porodične uvrede ili govor mržnje protiv određene etničke ili političke grupacije.

Tekst: Haos u Kijevu: Policija krenula na demonstrante

Čalkidiki, 19.02.2014 u 00,47

Sportski tip

Čalkidiki na liži se ti malo guzice penalu. Nemoj da mi se nudiš nisi moj tip.

Tekst: Djukanović o napadu na Medojevića: Osudjujem,ali...

Ekstraterrestrijal, 25.02.2014 u 23 i 17

Popišam se ja usta tebi Milo Djukanović!!! POPIŠAM SE I POSEREM USRED USTA UDBAŠKIH TEBI I MEDOJEVIĆU!!! SPLAČINE!!!

Tekst: Ćulafić:Na spisak glasača DPS-a stavio me sin Vuke Golubovića

Eye.ot.the.hawk, 12.03.2014 u 11 i 50

E kad se samo vratim u 2012-u kad potukosmo DPS ološ na lokalnim izborima u Nikšiću! Prvi grad u CG koji je ustao PROTIV MAFIJE!!! PRVI GRAD KOJI JE REKAO NE MILU DJUKANOVIĆU I BRANU MIĆUNOVIĆU !!! I PRVI GRAD KOJI JE MAFIJA RAZBILA NA PARAM PARČAD! PROKLETI DA STE IZRODI ŠTO SE PRODASTE! PROKLET BIO DRAGO DJUROVIĆ, PROKLETI BILI POZITIVNA I DF! OLOŠI PRODANA!

Montebrit, 12.03.2014 u 11 i 37

Glasači DPS su jeftine prostitutke koje se prodaju za male pare

Tekst: Tičić: Sam ću otići u Tužilaštvo

Izgoreav-u-to, 12.03.2014 u 17 i 50

Tičiću pičiću

Bajone, 12.03.2014. u 17 i 37

Gospodin Aleksandar Pičić je ojadio Budvu jednako kao i svi ostali u toj komisiji. Stoga treba da svira klavir u Spuškom zatvoru pored Rajka i bratije

Laki Lućano, 12.03.2014 u 17 i 11

Ovaj Tičić je jedna od najvećih lopina u Budvanskoj opštini. Hapšenje Radjenovića bez hapšenja Tičića nema nikakvog smisla...

Tekst: Danilović: Ko smo mi da osudjujemo Krimski separatizam?

Apsolutista, 16.03.2014 u 11 i 52

Danilović, HMM... jedno od vodećih baljega na CG političkoj sceni...

Tekst: Djukanović o papirima Američkog suda: Glupost i laž

Motika, 27.03.2014 u 22 i 35

A što se tiče ove strvine i lešinara od Ranka Krivokapića nijesmo ni mogli drugo očekivati nego da se sprda ali sa samim sobom i svojom partijom i pozitivnom nebili kako ublažio optužbe na račun premijera. Sve smo vidjeli danas taj čovjek se svakome zgadio samo me čudi dje je bio madi Dritan dobio je zadatak da ne prisustvuje da ne bi postao bitanga na kvadrat tako narode da vidite koje koalicija SDP i Pozitivna koja bi najradje u Milovo naručje ali Frontaši su tu ka zapete puške.

Tekst: Barović izbjegao da plati kaznu: Presuda prelazila ulicu 10 dana

MarkoRomanovih, 6.04.2014 u 19, 09

Vrati Vepru glavu Baroviću

Tekst: Proizvoljne ocjene Moskve,Djukanović nije pričao protiv Rusije

Galeb,14.04. 2014. u 23 i 51

Jovo,ako ti ishakerišem identitet, napušiću te kao ipo kojeg turčina

Jovo Krivokapić,narodni heroj, 14.04.2014. u 23.i 46

Maniti, a ti si crnogorac sigurno koji nosi srpsku, okupatorsku zastavu, ti si posrbica,prodao si vjeru za večeru,e majkuli ti jebem izdajničku.

Jovo Krivokapić, narodni heroj, 14.04.2014 u 23 i 42

Ćirilčni izmete, nerazumijem to posrano pismo, to koriste samo ljudi sa nižim kojeficijentom intelegencije, piši latinicom ako hoćeš da te napravim glupim i ponizim u konverzaciji. Ima da cviliš kao djed ti u pećini kada sam ga dimio, molili su i plakali prljave četničine

Željoni, 14.04.2014 u 23 i 41

Jovo, siso mala poltronska evo ja sam i PG dodji na Zabjelo sto metara od pasarele da ti napravim mašnu od tih tvojih klepavih uši

Jovo Krivokapić narodni heroj 14.04. 2014 u 23 i 39

Peki, pazi da me neubijediš izmete primitivni iz Republike Srpske, idi tamo u tu tvoju vukojebinu, pustise Crne Gore, laješ po čitav dan i hramova, ako si muško dodji u Podgoricu i to reci javno, što ovdje jedeš govna, pa bi završio nedje sa kamenom oko vrata

Dagy, 15.04.2014 u 00,22

Kad je bilo ljudi u Cuce sve pogan pasha i lopine...

Jovo Krivokapić narodni heroj, 15.04.2014 u 00,29

Crnogorski srbi su izrodi deformacija evolucije. Izdali su turke, svoje pretke, onda su izdali crnogorce postali posrbice, onda su ubijali crnogorce zajedno sa njemcima i italijanima i sada kao vole Crnu Goru ali onu sa trobojkom, ljigavci gubavi, sjeme Vam se utrlo

Munjoz, 15.04.2014 u 00,24

MILO USTAŠO!

Jovo Kivokapić, narodni heroj 15.04.2014 u 00,32

Ćirilica je primitivno pismo koje koriste majmuni u ljudskom obliku, pećinski ljudi.

MSS ocjenjuje da su objavljivanjem komentara sa ovim sadržajima prekršena načel 1 i 5 Kodeksa novinara:

SMJERNICE ZA NAČELO 1

1.1 Opšti standardi

Novinari moraju da njeguju najviše profesionalne i etičke standarde. Oni moraju da preduzmu sve razložne korake kako bi bili sigurni da objavljuju isključivo tačne informacije, i da su njihovi komentari čestiti. Novinari nikada ne smiju da objave informaciju za koju znaju da je lažna ili zlonamjerna i neosnovanu optužbu na račun drugih, koja ima za cilj da ugrozi njihovu reputaciju. Pravo je novinara da odbije zadatak koji je u suprotnosti sa etičkim kodeksom.

Smjernice za načelo 5

(a) Mediji ne smiju da objavljuju materijal koji je namijenjen širenju neprijateljstva ili mržnje prema osobama zbog njihove rase, etničkog porijekla, nacionalnosti, pola, fizičkih nedostataka, vjere ili političke pripadnosti. Isto važi i ako postoji velika vjerovatnoća da će objavljivanje nekog materijala izazvati prethodno navedeno neprijateljstvo i mržnju.

(b) Novinari posebno moraju voditi računa da ničim ne doprinesu širenju etničke mržnje kada izvještavaju o događajima i pojavama koji u sebi sadrže elemente etničke mržnje. Obaveza je novinara da poštuje druge države i nacije.

Medijski savjet za samoregulaciju konstatuje da su uredništva Portala Analitika i CDM i u ovom periodu azurno vodili računa o sadržaju i administriranju komentara citalaca tako da nije zapazio komentare koji sadrže uvrede ili neprilične sadržaje govora mržnje..

MSS preporučuje da uredništva, odnosno, administratori portala ažurnije isključuju ili sa više pažnje objavljuju komentare pod tekstovima uvredljive za bilo koju manjinu – nacionalnu ili vjersku, nečiju seksualnu orijentaciju, djecu, pokojnike i da povedu računa o udjelu govora mržnje, neprimjerenih, neukusnih i agresivnih komentara.

